

TANÉVNYITÓ ÜRÜGYÉN

Levél minden érintetthez

Kedves Gyerekek!

Remélem, nagyon várjátok már a tanévkezdést! Vége az uncsi nyárnak (különbön sem volt jó idő), végre megint együtt lehetünk, jókat bulizunk, szórakozunk!

De azért ugye okosodunk is egy kicsit??? Mert év végén majd észrevesszük, hogy egy évvel „nagyobbak” lettünk – reméljük, bátran nézhetünk a fölöttünk járók szemébe: nyomotokban vagyunk!, és az alattunk járókéba is: nem értetek utol bennünket!

Jó volna év végén Anyunak, Apunak is büszkén mondani: látjátok, jól viselkedtem, szép osztályzatokat kaptam, osztálytársaimnak is segítettem, új barátokat is szereztem, mehe-tünk nyaralni! Nem lesz ez olyan nehéz, majd meglátod.

Lesznek laza napok, időtlen felmérések, hogy szerinted a füvet nyírják, legelik vagy szívják, meg ilyen hasonló kérdések, de ezekre úgysem tudod meg, melyik volt a helyes válasz, meg úgysem számít be sehova. Különbön sem lesz osztályzás! A tanár is többet fog vigyázni rátok, mint tanítani. De ne felejtsetek, amit az előbb mondtam! Ha mégis megkísérel tanítani szegény, nem kell annyira megharagudni érte (feljelenteni meg ilyesmi), szegény azt hiszi, így cselekszik helyesen. De nyugi, a tanár is nevelhető!

Kedves Középiskolás Diákok!

Buli volt ez a tavalyi érettség, mi??? A miénk milyen lesz? Lehet ugyanilyen is, csak meg-

mondhatnák előre, hogy ne stresszeljünk annyit fölöslegesen... Vagy most éppen jól be-keményítetek? Sajnos, nem rajtunk múlik, hanem a hülye politikusokon. Szerencsétlen tanárok is majd megint kapkodhatják a fejüket, hogy mire készítsenek föl bennünket. Tulajdonképpen mindegy lenne, csak tartsák meg az órájukat és tanítsanak – tavaly is állandóan továbbképzésekre meg tájékoztatókra jártak, és nem tudtak meg semmit, csak elmaradtak az órák.

Ja, lehet, hogy már nem is azok a tanárok lesznek!!! Tavaly egész évben mondogatták a nyugdíjasok, hogy jövőre ők már nem lesznek, mert elküldik a 65 éven felülieket, aztán év végén kiderült, hogy nem biztos...

(Folytatás a 8. oldalon)

SZEGÉNY GAZDAGOK

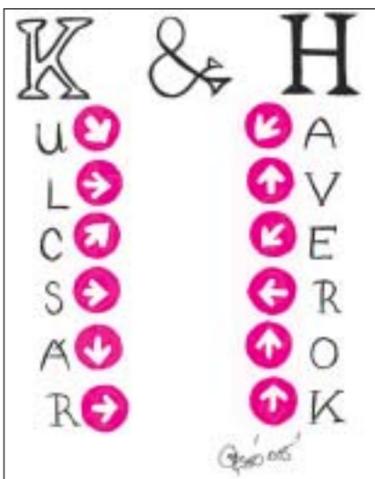
Ez nem a Jókai regény adaptációja újságicikkben. A főszereplő nem Hátszeghy báró, alias Fatia Negra (a környék, az erdélyi vidék fosztogatója), nem is Lapusa úr, a haldokló zsigori, sem Anica, a szépséges román lány. A mi hőseink a „szegény gazdagok”, akik közöttünk élnek és boldogtalanok – vagyonuk ellenére. S mintául szolgálnak egy új rétegről, amelyeknek tagjai már egyre inkább parazita módon élőködnek a társadalomban.

Nekik pénz már alig fordul meg a kezükön, plasztikkártyájukon tartják nyilván a költő-pénzt, és interneten rendelnek avagy fizetnek, ha úgy hozza a sors... Mondhatná valaki: idegenek a nemzettestben, legalábbis azoktól a milli-óktól, akiknek gond a napi megélhetés, akiknek már nem tulajdonuk a gyár, a földbirtok, az ország!

Számuk nagyban növelte a főváros környéki lakosság népességét. Kitelepültek a fővárosból, jöttek külhonból és hazánk más vidékéről is. De leginkább, hogy szolgálja őket a nyugalom, a csend és a tiszta, jó levegő. Vagyis az Életet maguknak óhajtják! Miután elsöpörték újtjukból – a rendszerváltás ürügyén – az iparmegyedeket, Angyalföldet, Kelenföldet, a Váci utat, a Gyömrői

utat. Csepelt és a többi patinás gyárvárost.

Vélhetően megteremtették kiszolgáló alkalmazottaikat, akik gyarapítják vagyonukat és

BANKREKLÁM

számukra a statisztikai mutatók valamivel több mint százezer forintos átlagbért jelölnek – de a valóságban (legalábbis a hirdetési újságok szerint) 60-80 ezer forint a bérük.

Száz milliárdos a listán

A hivatalos kiadványok azal büszkélkednek, hogy majd négymillió a keresők, a munkában levők száma. Persze, nincs szó az állástalanok százezreiről, sem a szegénységi küszöbön vagy alatta tengődőkről, s arról sincs, hogyan lehet ma megélni – több gyerekes családnak – a százezres átlagbérből. És arról sincs, hogy a hivatalos munkaidőt ugyan jogszabály rögzíti, de a vállalkozók (főnökök) a tényleges foglalkoztatásban megkövetelik a 10-12 órás teljesítményt.

Nos, a milliárdosokról készül évente egy százas lista. Nekik és társaiknak az előbb említettek hozzák létre a vagyont.

(Folytatás a 3. oldalon)

FIGYELMET, ELVTÁRSAK!

1. Elindult a pártszavazás. Alaposan felkészültünk rá, nem kapkodtuk el a döntést. Tavasz óta vitatkozunk róla a pártban. A társadalomban is ismerik, hiszen, ha valamiről el lehet mondani, hogy ájtott a sajtón, nos, akkor a kommunista név felvételéről szóló hír ilyen. Sok újság megírta, nem egyszer beszélhettünk róla a televízióban, azaz nagyon sokan tudnak róla.

2. A pártszavazásról szóló döntés nem egy szűk csapat műve, hanem a párt közös akaratát fejezi ki. Június 4-én, Csepelen, a 21. Kommunista Kongresszuson ez volt egyik legfontosabb közös döntésünk. Többségünk kezdetől fogva támogatja. Vannak, akiknek szívük támogatja, de eszük azt sugallja, hogy most, a választások előtt nem időszerű. Van benne igazság? Természetesen, van! Senki sem tudja, hogy a választási eredményt miként befolyásolja a névváltozás. Azt tudjuk, hogy az 1994-es választásokon nem volt érdemi hatása annak, hogy 1993-ban Munkáspárt lett az egykori MSZMP-ből.

3. De tudunk mást is. Tudjuk azt is, hogy a Munkáspártot mindig keverték az MSZP-vel, akárhogy is hadakoztunk ellene. Most a helyzet még bonyolultabb. Most már nem csupán az MSZP használ baloldali, szociális jelszavakat, hanem a Fidesz is. Mára mindenki „munkásbarát” lett, mindenki a népért tesz, a dolgozókért. Természetesen, az egész választási trükk, az MSZP-től is, a Fidesztől is. De igaz: választó legyen a talpán, aki ebben eligazodik. A kommunista név ebben segít, a tájékozódásban. Aki kommunista az biztos, hogy a munkás javát akarja. Aki kommunista, az biztos a tőkés ellen van. Aki kommunista, és ráadásul most vállalja, hogy kommunista, az biztosan igaz ember, igaz párt, becsületes párt. Ez a mi üzenetünk, és ha ezt megértik az emberek, nyert ügyünk van.

4. A kommunista név a mi válaszuk a pártegység megbontóinak, a mi válaszuk azoknak, akik egy éve belülről és kívülről támadják a Munkáspártot. Nem engedjük szétverni a munkások pártját! Az új névvel nemcsak a pecsétjeink felirata és cégtáblánk változik. Kommunista lényegünk válik erősebbé. A kommunista elfogadja a többség demokratikusan hozott döntéseit, és nem hiszi magáról, hogy egy, két, három vagy akár száz ember okosabb a többségnél. A kommunista harcol a kapitalizmus ellen, akár az MSZP képviseli, akár a Fidesz, akár más. A kommunista ad a pártjának, munkát, pénzt, és nem elvesz tőle. A kommunista védi pártját, és nem szolgáltatja ki a tőkés bíróságnak.

A kommunista név segít rendet teremteni a pártban, segít kialakítani a párt, a párttagság új politikai egységét. Ha rend van a pártban, ha tisztességesen működnek a megyei, városi, kerületi szervezeteink, ha az alapszervezet rendszeresen dolgozik, a párt élni fog. Ha sikerül a 176 egyéni választókerület mindegyikében jelöltet állítani, megerősítjük a pártot. Ha ez sikerül, a párt már biztosan meggyógyul és élni fog.

5. Még nem gyógyultunk meg teljesen, de már talpon vagyunk, és a helyzet – ha lassan is – de minden nap javul. A 21. Kommunista Kongresszuson mintegy 1200 kommunista támogatta a párt politikáját és vezetését. Igaz, százan elmentek, de 1200 sokkal több.

A Központi Bizottság a nyár folyamán kétszer is a pártszavazás és a kommunista név mellett szavazott. Igaz, vannak, akik nem egyszerűen ellenzik a döntéseket, de fellépnek ellene, ám a többség támogatja. És ez a többség nő. Sok helyütt megkérd-

Thürmer Gyula

zik a többséggel betegesen szembeszegülőket: ti mitől vagytok kommunisták? Sok helyütt visszahívják őket, és igaz kommunistákat választanak meg helyükre.

A megyei vezetések első ülései és állásfoglalásai is Fejérbén, Borsodban, Szolnokban, Komáromban, Nógrádban, Veszprémben, Győrben, Pest megyében a pártszavazás, a többség sikerét mutatják. Óriási volt a nyomás, de eddig mindent a névváltoztatás mellett foglaltak állást, a többség politikáját támogatták.

6. Az ellenfél most támad. Azért támad, mert már talpon vagyunk, és a helyzet – ha lassan is – de minden nap javul. Azért támad, mert vésszen közeleg a választás. Kinek az érdeke a Munkáspárt tönkretétele? Az MSZP érdeke. A Munkáspárt önálló indulása azt jelenti, hogy két-háromszázezer szavazó a Munkáspártra szavazhat és nem az MSZP-re. Az MSZP ezt a két-háromszázezer szavazót akarja elvenni tőlünk. Mi nem adjuk!

7. Az ellenfél fő eszköze most a Vajnai-féle pártellenzék. Vajnaival mondatják ki azt, amit ők akarnak elérni. Le kell váltani Thürmer Gyulát, mert Thürmer Gyula többször is kijelentette: amíg ő a Munkáspárt elnöke, a Munkáspárt nem megy az MSZP-vel.

A héten a Vajnai vezette „Munkáspárt Kongresszust Előkészítő Bizottsága” Thürmer Gyulát lemondásra szólította fel. Kiből áll ez a bizottság? Nem tudni, nem merik a nevüket leírni. Sejtjük, kik ők. A párttal szembekerült, a Munkáspárt halálát akaró, a szocialistákkal összefutó maroknyi csapat. Kapkodnak, mert gazdáik sürgetik, kapkodnak, mert tudják: ahogyan erősödik a Munkáspárt, úgy csúszik ki a lábuk alól a talaj, és előbb-utóbb senkinek sem kellenek, még a szocialistáknak sem.

A többi a mese. Lehet azt mondani, hogy a Munkáspárt a Fideszt támogatja. Ez azonban nem igaz! A Munkáspárt, ha akar, akkor sem tudná a Fideszt támogatni, mert a Munkáspárt baloldali párt, a Fidesz meg jobboldali. A Munkáspárt szavazói sohasem szavaznának a Fideszre. Az egész tehát politikai trükk.

A Munkáspárt politikája egyértelmű: mi azt akarjuk, hogy a Munkáspárt kerüljön a parlamentbe. Még egyszer mondom: a Munkáspárt kerüljön be! Mi a munkás, a dolgozó érdekeit képviseljük a tőkés-ekkel szemben, a jobboldali tőkés MSZP-vel és a jobboldali tőkés Fideszsel szemben. Nekünk nem az az érdeke, hogy a két tőkés közül ki győz, hanem az, hogy a munkás végre kerüljön be a parlamentbe. Ha nem kerül be, ha tovább gyengül, azt csinálnak vele a tőkés-ek, amit akarnak, az MSZP is, meg a Fidesz is. A Munkáspárt ezért nem megy sem az egyikkel, sem a másikkal.

8. Mi a mi dolgunk?

Egy, ne foglalkozunk most már Vajnai úrral és társaival. Most már tudjuk, kik ők, mit akarnak. Túl vagyunk rajtuk!

Kettő, a pártszavazásban minden párttagot kérdezzünk meg! Minél többen veszünk részt a szavazásban, és minél többen szavazunk a kommunista névre, annál erősebb lesz a párt, és annál gyengébb a pártellenzék.

Három, november elején mutassuk be a Központi Bizottságnak, és az ország közvéleményének is a mi büszkeségeinket, a Munkáspárt egyéni jelöltjeit!

Ezzel tudatjuk minden munkással, dolgozó emberrel: mi nem adjuk fel, mi nem mondunk le, mi küzdünk, a Munkáspártért, értük, a dolgozó emberért.

Thürmer Gyula

EZ TÖRTÉNT a nagyvilágban

Augusztus 24. Izrael befejezte az összes gázai és négy ciszjordániai zsidó telep kiürítését. Az akció jóval a határidő előtt, egy hét alatt lezajlott. Bár a telepesek több helyen ellenálltak, erőszakot csak ritkán kellett alkalmazni; s a terv végrehajtása nyomán eddig nem csökkent Ariel Saron kormányfő népszerűsége.

Augusztus 25. Áradnak a folyók Európa-szerte a sok esőzés miatt. Az árvíz hatalmas károkat és több emberáldozatot követelt már Romániában, de Ausztriában, Svájcban, Lengyel- és Magyarországon is kritikus a helyzet. Portugáliában viszont hiába várják az esőt, így csak óriási nehézségek árán tudják megfékezni a több helyen fellángoló erdőtüzeket.

Augusztus 26. A legfrissebb összeurópai felmérés szerint EU-tagságának Luxemburg lakossága örül a legjobban a 25 tagállamból, míg például Franciaországban ötven százalékos az elégedettség, Magyarországon pedig 42 százalék tartja az EU-hoz tartozást pozitív dolognak (ez hét százalékos csökkenés tavaly óta). Nálunk negatívabban csak Málta, Ausztria és Nagy-Britannia lakosai viszonyulnak a szervezethez. A bővítés folytatását pedig leginkább az újonnan beléptek szorgalmazzák.

Augusztus 27. Elutasították az iraki alkotmány vég-ső szövegtervezetét a szunniták, csak a kurdok és a síiták támogatták. A tervezetről október 15-én népszavazást rendeznek, ám mivel a szunniták vétőjoggal rendelkeznek, nagyon valószínű, hogy új alaptörvényt kell kidolgozni. A szunniták az ENSZ-t és az Arab Ligát kérték fel, hogy segítsenek kiutat találni a válságból.

Augusztus 28. Mélypontra került George Bush amerikai elnök megítélése az Egyesült Államokban, honfitársainak már csak negyven százaléka elégedett teljesítményével. Ez egy hónap alatt öt százalékos csökkenést jelent. A visszaesés nyilvánvalóan az iraki háborúra vezethető vissza. Ráadásul az emberek 79 százaléka szerint a hadsereggel kapcsolatban gyakran hamis információkat közölnek a médiában.

Augusztus 29. Kétszázötven kilométeres sebességgel csapott le New Orleansra a Katrina nevű hurrikán. A trópusi ciklon miatt több mint egymillió embert evakuáltak, azonban a hurrikán az utolsó pillanatban kitért keletre. Így is tetemes károk keletkeztek. A vihar miatt bezárt a Mexikói-öböl, az olajvállalatok termelése szünetelt, ezért az olaj ára emelkedett.

Augusztus 30. Sztanisev új bolgár kormányfő első külföldi útja az EU fellegrárába vezetett, miközben az Európai Bizottság szakértői már Bulgáriában készítik országjelentésüket. Kérdés: tartható-e a 2007-re előirányzott uniós csatlakozás? Főbb problémák: az egy főre jutó nemzeti jövedelem töredéke az EU átlagának, nem fogadtak még el mintegy negyven EU-harmonizációs jogszabályt és igen magas a korrupció és a szervezett bűnözés.

NÉMETORSZÁG:

Megkezdődött a választási harc

Augusztus 25-én a német alkotmánybíróság, 7:1 arányban elutasította két kormánypárti képviselő beadványát, és zöld utat adott a Horst Köhler államfő által szeptember 18-ára kitűzött, előre hozott parlamenti választásoknak. A kormány, a parlament és az államfő döntése után a karlsruhei testület állásfoglalása már nem okozott különösebb meglepetést.

Közvélemény-kutatások azt jelzik, hogy a 603 tagú új Bundestagba várhatóan öt párt kerül be: a kereszténydemokrata CDU-CSU, a szociáldemokrata SPD, a liberális FDP, a zöldek és a Baloldali Párt, amely a Kelet-Németországban befolyásos PDS valamint az Oscar Lafontaine, egykori pénzügyminiszter nevéhez kötődő, az elégedetlen szociáldemokratákat tömörítő WASG egyesüléséből jött létre. Kevés az esélye, hogy a szélsőjobboldali Nemzeti Demokrata Pártnak sikerül átlépnie az ötszázalékos bekerülési küszöböt.

Az ARD televíziós csatorna augusztus 26-án közzétett felmérése szerint egy most tartandó választások eredménye CDU-CSU 42, SPD 31, Bal 9, zöldek 8 és FDP 7 százalék lenne. A pártvezetők és a politológusok most elsősorban azt találgatják, hogy szeptember 18-a után a 80 millió lakosú Németországban milyen összetételű koalíció kerül hatalomra. A jelenlegi adatok alapján valószínű, hogy egy fekete-sárga (CDU-CSU/FDP) kormány alakul majd Berlinben, amelynek élén a keresztény pártok jelöltje, a keletnémet származású, fizikus végzettségű Angela Merkel állna. Az SPD és a Joschka Fischer külügyminiszter vezette zöldek várhatóan ellenzékbe szorulnak.

A nagy bajorországi eszések ellenére Schröder kancellár aligha tudja megismételni a három évvel ezelőtti bravúráját, amikor a vesztesre álló SPD-t az Elba áradásakor népszerűvé vált, „árvízi hajósként” sikerült megmentenie. A politikai szembenállás miatt nehezen képzelhető el, hogy a zöldek a keresztény pártokkal és a sza-

badelvű nézetektől eltávolodott FDP-vel lépjenek szövetségbe. A fekete-rózsaszín „nagykoalíció” megalakítása akkor kerülhetne napirendre, ha a CDU-CSU/FDP együttesnek nem sikerül többséget szereznie a parlamentben. A „nagykoalícióból” bizonyára kimaradna a már elhasználadott Schröder, de helyet kaphatna benne olyan liberális gondolkodású SPD-politikusok, mint Peer Steinbrück, Észak Rajna-Vesztfália tartomány korábbi miniszterelnöke és Günter Verheugen, az Európai Bizottság alelnöke. A nagy pártok közös kormányzása ugyan mindkét félnek kényelmetlen lenne, de „megkönnyítené” a munkavállalók és a nyugdíjasok számára fájdalmas „reformok” végrehajtását, és lehetővé tenné a neoliberalis tendenciák egyeduralmát a gazdaságban. A Baloldali Párt kormányzati szerepvállalása egyelőre nincs napirenden, de Klaus Wowereit, Berlin szociáldemokrata polgármestere, aki a PDS képviselőivel együtt évek óta irányítja a fővárost, ezt a lehetőséget egy későbbi időpontban nem zárja ki. SPD-PDS koalíció van Mecklenburg-Elő-Pomerániában is.

Tizenöt évvel a két ország-rész egyesülése után a keleti tartományok változatlanul súlyos gazdasági gondokkal küzdenek. A munkanélküliség nem csökken és meghaladja a húsz százalékos, ami az országos átlag kétszerese. Nem vált be Kohl volt kancellár jóslata, aki „virágzó vidéket” ígért a Kánaánról ábrándozó újdonsült NSZK-polgároknak, de helyette megszűnő munkahelyeket és leépülő szociális ellátást kaptak. Sajtójelentések szerint a

Gerhard Schröder

Angela Merkel

CDU győzelme esetén Merkel asszony Dieter Althaus türingiai miniszterelnököt a keleti tartományok „koordinátorává” akarja kinevezni, de csodákra Althaus sem képes. Nagy felháborodást okozott viszont, hogy Edmund Stoiber, a bajor CSU vezetője a közelmúltban kijelentette, hogy „nem szabad megengedni, hogy a keletiek döntsenek az ország jövőjéről”.

Felmérések azt mutatják, hogy az egykori NDK területén a családott CDU-szavazók egy része is a BAL-t fogja támogatni. Az 57 éves Gregor Gysi és a 61 éves Oskar Lafontaine tapasztalt politikusok és kitűnő vitázók által irányított párt a szavazatok 28-30 százalékára számíthat a keleti országrészben, Nyugaton pedig 4-5 százaléka. A BAL programjában többek között a szociális vívmányok megvédése, az 1400 eurós minimálbér, 800 eurós minimálnyugdíj és mindenki számára hozzáférhető egészségbiztosítási rendszer szerepel. A Bal fellépése módosította a német politikai panorámát, és választási sikere megehezítheti az új kormány megalakítását.

A két nagy párt közötti külpolitikai hangsúlyok különbözősége is megmutatkozik a választási harc során. Wolfgang Schaube, az esetleges CDU-kormányban a külügyi tárca váro-

mánya azt mondta, hogy „a fő irányokat Európa és a transzatlanti partnerség jelenti, és nincs verseny közöttük”. Schaube bírálta Schrödert azért, mert Irak kérdésében szembekerült az USA-val és fel akarja lazítani az EU „stabilitási paktumát”. A kereszténydemokrata politikus kijelentette, hogy „a Berlin-Párizs-Moszkva háromszög veszélyes fejleményt jelent”. Schröder kancellár a Hannoverben tartott választási gyűlésen viszont felhívta a washingtoni vezetést figyelmét, hogy az iráni atomkísérletek ügyét tárgyalásokkal és nem fegyverekkel kell rendezni. Az iraki események megmutatták, hogy a „katonai megoldás sehova sem vezet”. Nem lehet véletlen, hogy még a választások előtt Putyin orosz elnök Berlinbe látogat, és német partnerével a Balti-tenger alatt húzódo, Lengyelországot elkerülő új gázvezeték építéséről ír alá megállapodást, amelynek az átadására várhatóan 2010-ben kerül sor.

A két kancellárjelölt, a nehéz helyzetekhez jól alkalmazkodó Gerhard Schröder és a kifáradni látszó Angela Merkel televíziós párbajára szeptember 4-én kerül sor. Szeptember 18-án a német választók nem lesznek könnyű helyzetben!

Lengyel Ákos

A magyar nők helyzete a kibővült Európában

A Helsinkiben működő Magyar Kulturális és Tudományos Központ, mely idén ünnepli fennállásának 25. évfordulóját, augusztus 24-én a finn fővárosban konferenciát szervezett. A tanácskozáson a finn és a magyar nők társadalomban elfoglalt helyét és szerepét vizsgálták a hazai és a magyar előadók. A szemináriumot 11 kortárs magyar képzőművész kiállítása kísérte.

Keserű Katalin, az ENSZ Múzeum igazgatója, a kiállítás összeállítója megnyitójában a nők helyzetét elemezte a művészeti életben. Kulturális szempontból vizsgálta a női-férfi esélyegyenlőséget Schneider Márta helyettes államtitkár (NKÖM), dr. Gurmai Zita, az Európai Parlament Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottságának alelnöke és Pap Éva, a Magyar Kulturális és Tudományos Központ igazgatója.

Schneider Márta előadásában kifejtette, hogy a magyar társadalom egy része már most megérkezett az EU-ba, míg a társadalom másik fele – különösen a kis-településeken élők – kevés előnyét élvezve az integrációs folyamatnak. A kutatások eredményei azt mutatják, hogy a mai magyar társadalom számos területén a

nők nem foglalják el az őket megillető helyet. A helyzet napjainkban sem változott lényegesen, hiszen például az egészségügyben foglalkoztatottak 85 százaléka nő, mégis a vezető állásoknak csak a 18 százalékát töltik be velük. A kulturális területen a kép aránytalabb, a művészeti pályákon kiegyenlített a nők és férfiak közötti arány, jóllehet a művészeti intézmények élén az esetek többségében férfiak állnak.

Dr. Gurmai Zita európai parlamenti képviselő együttműködésre kérte az Európai Unió tagállamait, hogy segítsék elő a nők jogainak érvényesülését az élet minden területén. Hangsúlyozta, hogy a nők aktív munkaerő-piaci részvétele elengedhetetlen, ha teljesíteni kívánjuk a lisszaboni célokat. Nélkülük kezelhetetlenek az előregedő társadalom problémái is. Az Európai Unió a helyzet ismeretében létrehozta az Európai Társadalmi Nemek Intézetét.

A magyar EP-képviselő kiemelte, hogy alapvető fontosságú a nők arányos részvétele a döntéshozatalban és a gazdasági életben, mert csak így tudnak leg-többet tenni jogaik érvényesítéséért. Ez az igazi demokrácia alapja.

– Tudósítónktól

Új kihívások Kínában

A kínai társadalom számára egyre nagyobb gondot jelent a nyugdíjasok számának a folyamatos növekedése. ENSZ-adatok szerint a hatvan éven felüliek aránya az összlakosságban belül Európában 20,2, Kínában pedig tíz százalék. Becslések azt mutatják, hogy 2030-ra négy lakosra már egy idősebb korú fog jutni Pekingben.

A lakosság kor szerinti összetételének a gyors változása módosíthatja a kormányzat által preferált egygyermekes családmodellt is. A gyermekszaporulat jelenlegi alacsony szintjének a fenntartása munkaerőhiányt és a szolidaritás elvén működő nyugdíjrendszer zavarát okozhatja. A nyugdíjasok száma 2040-re várhatóan megkétszereződik és elérheti a 400 milliót. A nőknél 55, a férfiaknál pedig 60 év a nyugdíjba vonulás éve jelenleg Kínában.

A kormány anyagilag is támogatja azoknak az intézményeknek fenntartását, amelyek az egyedülálló és a hátrányos helyzetű időskorúak ellátását biztosítják. A nyugdíjasok többsége általában gyermekeivel él együtt, de az életmód változása miatt a generációk együttélése sok fiatal számára már nem elfogadható. Cheng Tsziao King, a pekingi Hszinhua egyetem építészeti karának a professzora kijelentette: az új lakónegyedekben már alig tapasztalható a múltra jellemző szolidaritás.

A változó helyzet következtében Kínában is beindult az idősorúak számára épülő lakások piaca. A professzor szerint ez nagy üzletet jelent és vonzza a befektetőket. A főváros északi és keleti részén már felépült egy-egy rezidenciakomplexum, ahol több ezer lakást árulnak. A pekingi „napfény városnak” nevezett lakótelepen egy otthon ára 600 000 juan körül van, ami körülbelül 70-72 000 dollárnak felel meg. Ezt az összeget azonban egyelőre csak kevesek tudják megfizetni. A statisztikai hivatal jelentése szerint Peking belső negyedeiben az egy lakosra eső átlagjövedelem 2004-ben 1884 dollár volt, ami az előző évhez képest 12,6 százalékos növekedést mutat.

A főváros Siheng nevű kerületében egy más rendszer alakult ki, amely lehetővé teszi, hogy az idősorúak saját, korszerűsített lakásukban maradjanak. Az önkormányzat valamint a lakók hozzájárulásából fizetett személyek gondoskodnak Sihengben a nyugdíjasok ellátásáról és gondozásáról. Cheng Tsziao

King azt mondta, hogy a kísérlet praktikus, és költségei az érdekelték számára is elviselhetőek. A pekingi városvezetés egyébként mintegy 15,5 milliárd juant (egy dollár kb. 8,3 juan értékű) irányított elő a régi negyedek rehabilitációjára.

Más nagyvárosok vezetése is foglalkozik a hatvan éven felüliek sajátos problémáival. Sanghaj Jangpu kerületében és a Pudong nevű újonnan épült negyedben már számos kezdeményezés történt az idős korúak életének a megkönnyítésére. Hu Lin, a sanghaji adminisztráció szociális igazgatóságának a vezetője szerint a 14,6 millió lakosú városban, 2,5 millió idősebb korú él, akik közül 350 000-en nyolcvan éven felüliek.

A nagy ipari beruházások mellett az új lakótelepek és a nyugdíjsházák építése is hozzájárult, hogy az építőipar az utóbbi években nagy fejlődésnek indult Kínában. Az ágazat jelenleg 42 millió személyt foglalkoztat, akiknek a háromnegyede korábban kis vidéki településeken élt. A városi lakosság száma 2002-ben 350 millió volt Kínában, és az évtized végéig a falvakból további 200 millió személy beköltözése várható.

Bence Dániela

A multi felmondott a szakszervezeti bizalminak

Beszélgetés a Csongrád megyei titkárral

Százöt évvel ezelőtt, 1900-ban alakult meg a Kereskedelmi Alkalmazottak Szakegylete, hogy védje az ország kereskedőinek érdekeit. Aztán az 1960-as években tevékenysége bővült, ezért Kereskedelmi, Pénzügyi és Vendéglátóipari Dolgozók Szakszervezete néven működött. A rendszerváltás után a kereskedelmi, pénzügyi, vendéglátóipari dolgozók érdekvédelme, érdekképviselete különvált, s önálló intézmény lett a Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezete, amelynek az országban húsz egysége van. A KASZ Csongrád megyei szervezetének működéséről, feladatairól, a kereskedelmi dolgozók jogait sértő intézkedések elleni küzdelemről Greskovicsné Bíró Mária megyei titkárral beszélgettünk.

– *Hány tagja van a megyei szervezetnek, a tagok többsége milyen munkahelyen dolgozik, s hol tömörülnek?*

– A Csongrád megyei szervezetnek kétezer tagja van, többségük élelmiszereladó, pénztáros, sokan ruhákkal foglalkoznak és jelentős az alkalmazottak száma is. Megyeszerte munkahelyi szervezetek, vagyis alapszervezetek funkcionálnak. Léteznek úgynevezett hagyományos cégek, mint például a Centrum, amely sokáig állami vállalként működött, munkanélküliek, kis magáncégek alkalmazottai is tagjai. A multik viselkedése egyébként a mi szempontunkból is érdekes.

– *Talán azért, mert van szegedi specialitása?*

– Voltak szakszervezeti tagjaink, akiket a külföldi tulajdonos megfenyegetett, hogy elküldi őket, ha nem lépnek ki. Nem tudom, hogy itteni sajátosság-e, de az egyikből bírósági ügy lett,

mert akinek a kezében van a cég, keresett olyan jogcímet, aminek alapján felmondott a szakszervezeti bizalminak, aki maradhatott a helyén, mert a tulajdonos a pert elvesztette. Nem érthető, hogy a multik miért zárkóznak el a szakszervezetektől, pedig érdekük lenne, hogy a dolgozók nyugodt légkörben végezzék munkájukat. Azért is furcsa, mert a külföldi tulajdonos anyaországában a cég és az ottani szakszervezet között jó az együttműködés.

– *Mi az alapvető probléma a munkaadók és a munkavállalók között?*

– A Munka Törvénykönyv előírásait gyakran megsértik a munkaadók. Nem tartják be például a napi vagy a heti munkaidőkeretet. Ez azt jelenti, hogy többet dolgoztatják a munkavállalót, de nem fizetik ki. Gyakran előfordul, hogy a munkaadó nem adja ki a pihenőnapot és bevett szokásuk lett a tényeket átírni. Nevezetesen arról van szó, hogy a dolgozó a jelenléti íven beírja az árudában való tényleges tartózkodását, s ezt a munkavezető átjavítja a kötelező napi nyolc órára, így az elszámolásnál a kevesebb óraszám alapján fizetnek. Arról nem is beszélve, hogy a vasár-

Greskovicsné Bíró Mária

napi nyitvatartás alatt dolgozókat nem mindig úgy fizetik ki, ahogy a törvény előírja. És még mindig vannak egységek, amelyek ünnepnapokon is nyitva vannak, pedig ez szabálytalan. Az idén 12 ünnepnap van. Ezt a multik most betartják, mert korábban kinyitottak, de megbüntették őket. Ebben is manipuláltak, mert azt csinálják, hogy az ünnepeket megelőző napon a megszokott nyitvatartást hosszabbítják. Az ünnepi nyitvatartással kapcsolatban egyébként újabb gond keletkezett, mert az új kereskedelmi törvénytervezet lehetővé tenné, hogy a helyi önkormányzatok engedélyezhessék az ünnepnapokon való nyitvatartást. Ez óriási csapás lenne a kereskedelmi dolgozókra, mert a tizenkét napot is elvennék tőlük. A szakszervezet minden eszközt megragad, hogy ezt megakadályozza. Nem tudom, hogy mi lesz a végkifejlet, mindenesetre a tervezet szeptemberben kerül az országgyűlés elé. A kereskedelmi minisztérium becsapta a dolgozókat, mert korábban azt ígérte, hogy az ünnepi nyitvatartást nem veszi bele a tervezetbe, s mégis benne van. A munkaszerződésekkal kapcsol-

latban is sok a szabálytalanság. Inkább rövid idejű határozott munkaszerződéseket kötnek a munkaadók, mert így egyszerűbben el tudják küldeni a dolgozókat, akiknek ez bizonytalanságot okoz, s rájuk nézve hátrányos jogkövetkezmenyei vannak, mert bizonyos juttatásokat nem kapnak meg, s felmondási idő nincs.

– *Mit tud tenni a szakszervezet a szabálytalanságok ellen?*

– A munkavállaló sokszor nem ismeri fel a saját érdekét, azt képviselni vagy nem tudja vagy nem meri, nehogy elküldjék, ugyanis Csongrád megyében is gyakori a felszámolás, és ezért a dolgozó kerüli a konfliktushelyzetet. Ha viszont megbízza a szakszervezet képviselőjét, akkor a felkért illető eljárhat bármely ügyben, amely sérti a dolgozó jogait. Egyébként ingyenes jogsegélyszolgálatunk is van megyei és országos szinten. A szakszervezetünk először megpróbálja helyben, vagyis a munkahelyen rendezni a szabálytalan intézkedéseket, s ha ez nem sikerül, akkor a Munkaügyi Bírósághoz fordulunk. A bíróságon 99 százalékban megnyerjük a pert a dolgozó javára. Van egyébként olyan multis áruházvezető, aki felkeres bennünket, hogy a tervezett intézkedése okoz-e törvénytörtést. Ennek örülünk, de gondjaink sajnos halmozódnak.

– *Milyen gondjuk van?*

– A sok közül egyet említek. December 24-ét munkaszüneti nappá akarják nyilvánítani, amely nagyon helyes, de az áruházaknak, kereskedelmi egységeknek tizennégy óráig nyitva kell lenniük, tehát az országban ötszázezer kereskedő kizáródik ebből. Ez ellen tiltakozunk minden fórumon.

Tarnai

ÍROTT SZABÁLY KÖTELEZ

Át(nem)hidáló megoldások

Manapság szinte már közhelynek számít, hogy az egyszerű emberek és a vezető pozícióban lévők között áthidalhatatlan jövedelmi szakadék tátong. Erről tanúskodik egy nemrégiben közzétett felmérés is, amely 624 hazai szakma kereseti viszonyait elemezte.

A tanulmány többek között arról számolt be, hogy a bányászokban és a könnyűiparban uralkodnak a legmostohább viszonyok: például – egy másik, szintén a közelmúltban publikált forrás szerint – az ország egyes régióiban még az ötven ezer forintot sem minden esetben éri el a textilipari dolgozók keresete. Ezzel szemben a multinacionális cégek vezető besorozott alkalmazottai gyakran 500-600 ezer forintot is zsebre tesznek havonta. Az egyenlőtlen jövedelmi viszonyok mérésére, illetve a bérek felzárkóztatására már több kormány is tett kísérletet, próbálkozásai azonban hiábavalónak bizonyultak vagy felemás jellegűre sikeredtek. A munkavállaló-ellenes lépéseiről hírhedtté vált Orbán-kabinet a különböző ágazatok dolgozóinak megosztására törekedett. A közszféra béremelését fedező kiadások egy részét például a szakszervezetekre hártotta át, így az adott ágazatok keresetemelését csak más ágazatoktól történő bérelvonással kívánta véghezvinni. A jobboldali koalíció frontemberei ugyanakkor arra törekedtek, hogy a legnehezebb helyzetben lévő közalkalmazottak bérért egyszázalékos, úgynevezett szakmai illetmény-szorozóval növeljék. Ez azonban csupán egyfajta könyörö-

szférán belüli jövedelmi különbségek felszámolására sem volt alkalmas.

Amikor 2002 májusában a Medgyessy-kormány hivatalba lépett, egy ideig úgy tűnt, hogy valóban megkezdődik az árkok betemetése: a köztisztviselők jövedelmét ötven százalékkal emelték, és jelentős béremelést hajtottak végre más területen is. Ám ezek a lépések később gyakorlati alkalmazásukkal gyakran 500-600 ezer forintot is zsebre tesznek havonta. Az egyenlőtlen jövedelmi viszonyok mérésére, illetve a bérek felzárkóztatására már több kormány is tett kísérletet, próbálkozásai azonban hiábavalónak bizonyultak vagy felemás jellegűre sikeredtek. A munkavállaló-ellenes lépéseiről hírhedtté vált Orbán-kabinet a különböző ágazatok dolgozóinak megosztására törekedett. A közszféra béremelését fedező kiadások egy részét például a szakszervezetekre hártotta át, így az adott ágazatok keresetemelését csak más ágazatoktól történő bérelvonással kívánta véghezvinni. A jobboldali koalíció frontemberei ugyanakkor arra törekedtek, hogy a legnehezebb helyzetben lévő közalkalmazottak bérért egyszázalékos, úgynevezett szakmai illetmény-szorozóval növeljék. Ez azonban csupán egyfajta könyörö-

B. Deák András

(Folytatás az 1. oldalról)

illetőleg gyarapítják, mert az eredeti tőkefelhalmozásról sincs szó, amikor a szocializmus romjain lehetett az egész társadalom rovására vagyoni szerezni... És harácsolásuk „magyarázataként” kijelentették: „az állam a legrosszabb gazda”. Most „jó kezekben” van mindaz, amit korábban milliók hoztak létre.

Ámbátor, pénzt onnan lehet (kell!) szerezni, ahol van.

Az pedig örök törvény: valami csak valamiből lesz! Ekként alapja a kizsákmányolásnak a tőkés rend. Erre a négyemlítő ember értéktermelése, a milliárdosok (milliomosok) vagyoni gyarapodása a bizonyíték! S alig vehették észre a tulajdonosok: létrejött avagy átalakult – de légmentes – az új munkásosztály! A plázák, az üzleti centrumok alkalmazottai, a Suzuki, az Opel, a Dunaferr, az áramszolgáltatók és a többi, működő gyár és vállalkozás dolgozói...

Élősködő burzsoázia

Nagyjából ilyen a kép, amit a mai helyzetről rajzolni lehet. Egyrészt nyomor, másrészt mérhetetlen gazdagság – és egy pusztuló középosztály a mai magyar társadalomban. Már milliók tudják, hogy mit ér a globalizáció, mit a tőkés világ – s egyáltalán a magántulajdon. Hogy a jogrendről, jogállamiságról, osztályuralomról és erőszakszervezetekről ne is beszéljünk!

A milliárdokat pedig el kell költeni, legalábbis egy részüket. Ma a felső tíz százalék újra feltalált jelszava a carpe diem, avagy élvezd az életet, élj a mának! Nos, ők aztán nem sajnálják maguktól a földi javakat!

Mondják: a luxus napjainkban nem szégyelli magát, de nem is hivatkozik. Ám mindenki tudja, a drága „terepjárók” kik hajtának, kik laknak a lakóparkokban (jóllehet, egyik szociológusunk szerint e földrajzi

Szegény gazdagok

tájon teljességgel felesleges a gazdagok gettója). Kiket őriznek ehelyütt a kopaszfiúk, kiknek ápolják a parkokat a kertészek, és kik viselik gondját a lakhatóságnak. A kastélyok, hatalmas villák divatja viszont nem múlik. Érdemes lenne egyszer összeszámolni, mennyi is épült valójában az agglomerációs településeken. Van, ahol szinte fojtogatón veszik körül az ófalut...

Az egyik Buda környéki községben az önkormányzat nem győzi építeni a parkolókat a drága kocsiknak, és a sokaság minduntalan torlódást, dugót eredményez! Az üzletekben az árak az égig szöknek, mert az újgazdagoknak csak a drága a kurrens, februárban a szőlő, a dinnye, a szamóca! És a polgármesteri hivatalban hónapról hónapra ke-

vesebb lesz a támogatásért kilincselők sora.

Nyaranta parti partit ér a község feletti dombon, a villasoron. Magnók dübörögnek és füstöt, rostonsült illatját sodorja az alkonyi szél. A buli kivilágos-kivirradt tart, s aztán felbűgnak az autómotorok... A kastélyok elcsendesednek, jóllehet, dolgos hétköznap következik, de ez nem zavarhatja az éjszakában megfáradtak nyugalmát!

Láncaikon kívül

Nem könnyű lelkeleg közel kerülni az iméntiekhez. Hiszen akinek nincs egy-kétszáz milliója, az nem is ember. Hogyan nyilatkoznának meg? Mikor a kerítés is kőből, téglából magasodik az utca, a rálátás fölé, s a szerényebbje is

nádfűzérrel rejtőzködik a kíváncsi tekintetek elől. Alig tudható meg, ki mivel foglalkozik, magyarul: miből lesz a pénz? Annak az a természete e körökben, hogy van – de nem beszélünk róla. S a foglalkozásról sem, még az üzletről sem. Hacsak... Hacsak az érdek nem kívánja meg.

Fiatalasszony, a férj külföldi (mese kastély az övék, legalább 12 szoba), arról panaszkodik, hogy hamarosan válnak. Valaki más többet nyújt a férjnek. Miért? Nem kap meg mindent otthon? Hiszen ragaszzkodásban, megjelenésben, kiszolgálásban a párját ritkítja...

Középkorú asszony: a házasság tízéves, gyerek nincs. Éjszaka rendőrök jártak a házban. Gyermekeknél találtak és a férjet fiatalkorú megrontásával vádolják.

Idősebb férfi: a fia évek óta kábítószeres és szenvedélye az autó. Éjszakait a barátokkal tölti, versenyeket rendeznek. A reggel veti haza. Sem a tanulás,

sem a munka nem köti le.

Fiatal lányok: keresik a „jó fejeket”, akiknél garmadával a pénz. A kor nem számít. Csak humora és vagyona legyen...

Néhány kiragadott eset. Ám szemléletesen tanúskodik arról: az újgazdag réteg egyre inkább parazita jelleget ölt! A vagyongyarapítás dolga az alkalmazottat „illeti”. A termelőüzemben, üzletben már nem lehet a tulajdonossal találkozni, vagy bérbé adja, vagy a „cégvezető” intézi az ügyeket. A főnök mobilon talán elérhető.

„Nem baj, a tőzsde száguld” – mondja egyikük és reméli, hogy az egekig tör.

Másfél százada pedig – a mi 48-as szabadságharcunkkal egy időben – megjelent a Kommunista Kiáltvány: „a proletároknak a láncakon kívül egyéb veszténivalójuk nincs!” Az írás ma is időszerű.

A világ pedig azóta csak rosszabb lett. Legalábbis sokan úgy vélik...

Mártonfy Mihály

Győr-Sopron politikailag egységes – dolgozni akar

A Munkáspárt Győr-Moson-Sopron megyei szervezetei a megyei Petőfi Sándor Ifjúsági Művelődési Központban augusztus 26-án, péntek délután tartott aktíván indítottak párt-szavazást.

A rendezvény előtt Vajda János alelnök Sipőcz Sándor megyei elnök és Jakus László Győr városi elnök társaságában sajtótájékoztatót tartott. Észrevehető volt, hogy a megyei hírlap és a regionális tévé újságírói élénken érdeklődtek a párt név-

Sipőcz Lajos

változtatásáról és választási előkészületeiről. Vajda János elmondta: Győr megye – ahol megvan mind a hét képviselő-jelölt, s közülük öten harminc évnél fiatalabbak – jó példája annak, hogy az ifjabb generációból is egyre többen találunk a pártra.

A pártaktívák nyilatkozatában elítélte a pártellenzék újabb és újabb romboló lépéseit. A felszólalók kiálltak a kommunista név mellett és a párt mozgalmi egységének bővítését szorgalmazták.

Az ünnepélyes párt-szavazáson a jelen lévő 13 megyei tisztviselő, illetve a Győr városi párt-szervezetből itt lévő 22 tag egyhangúan igennel szavazott a Magyar Kommunista Munkáspárt névre.

Nyilatkozat

A Munkáspárt Győr-Moson-Sopron megyei kibővített vezetői aktíváertekezlete Győr város területi párt-szervezetével együtt tartott párt-szavazáson nyilatkozatban foglalt állást a Vajnai-Fratano vezető csoport tevékenységéről.

Az a véleményünk, hogy amit ez a csoport folytat, az már túlmegy az ellenzéki ténykedésen, az már ellenséges és nagyon célirányosan a párt szétmorzsolására törekvő tevékenység.

Az a nyilvánvaló tény, hogy a legcsekélyebb együttműködésre sem hajlandóak, hogy mindent elutasítsanak, amit a Központi Bizottság irányukba jóindulatúan kompromisszumként felajánl és egyáltalán mindent, amit a KB javasol és határoz – világossá teszi szándékukat. Azt a szándékot, mely szerint minden rossz, ami ebben a pártban történik, minden törvénytelen, amit a Központi Bizottság határoz, ennek következményeként – szerintük – le kell váltani a vezetést és a tagságot is, és új pártot kell létrehozni.

Mélységesen elítéljük, hogy aljas és sunyi módon semmibe veszik a párttagok nagy többségének véleményét, akaratát, amely azt fejezi ki, hogy ebben a pártban és ezzel a vezetéssel akarnak dolgozni, és becsapják azon megyék párttagjainak egy részét, melyek vezetői az ellenség oldalára álltak. Félrevezető taktikájukkal károkat okoznak párton kívüli barátaink, szimpatizánsaink között is.

Vajnai és társai nem ismerik el a 21. csepeli Kommunista Kongresszust. Nem értenek egyet a névváltoztatással, nem akarnak indulni a választásokon (az „ellenzéki megyékben” nincsenek képviselőjelöltek, nem folyik pénzalapgyűjtés), illetve lehetetlennek akarják tenni a Munkáspárt indulását. Hamisan tájékoztatnak az ügynevezett „Hírlevél”-ben.

Mi, Győr-Moson-Sopron megyei kommunisták szilárd meggyőződéssel valljuk, hogy a 21. Kommunista Kongresszunk jó munkát végzett, helyesen tűzte ki a megoldandó feladatokat.

Felszólítjuk a központi vezetőséget, hogy figyelmét teljes egészében feladatunkra összpontosítsa, tegyen erőfeszítéseket azon megyék tisztességes párttagságának újra a csatasorba állítására, melyek megyei vezetői elárulták tagságukat.

Meggyőződésünk – az országban élő kommunista párttagok nagy többségéhez hasonlóan –, hogy legyűrtük a „halálos kórt”, egy jobb egészséggel és egyre szorosabb egységben tudunk feladatunkra koncentrálni, elsősorban a választásokra történő készüléssel, még ha megkésve is.

Arra szólítunk minden megyét, Budapest minden kerületét, hogy egységben álljunk egymás mellé, támogatva a párt Központi Bizottságát, elnökségét és elnökét.

Erőnk és bátorságunk abban realizálódjon, hogy sikeresen lebonyolítsuk a párt-szavazást és „harcra kész” állapotba kerülünk a választásokra.

a Munkáspárt Győr-Moson-Sopron megyei vezetői aktívája és Győr város területi párt-szervezete

Nógrád: mi kommunisták vagyunk!

A múlt szombaton Salgótarjánban Urbán Sándor megyei elnök vezetésével kibővített ülést tartott a Nógrád megyei elnökség, amelyen részt vettek az alapszervezetek titkárai és más aktivisták is. Nógrád nem hozhat más döntést, csak azt, hogy támogatja a Magyar Kommunista Munkáspárt név felvételét! – mondták a nógrádiak. Mi kommunisták vagyunk! A vélemény a szavazásban is kifejeződött. A jelen lévő 33 főből 30 fő támogatásáról biztosította a névváltozást, hárman nem vettek részt a szavazásban.

Kerecsi László, az elnökség tagja elmondta, hogy a névváltoztatás célja a párt megerősítése. Minél többen szavazunk igennel, annál világosabban állunk ki a párt mellett. Utalt arra, hogy az MSZP mindent megtesz a Munkáspárt szétverésére. Többen is elmondták, hogy a fő csapás most láthatóan a párt országos és helyi vezetőire irányul, hiszen jól tudják: ha meggyengülne a párt vezetése, azok jutnának előre, akik

Urbán Sándor

elnökségi üléshez időzítve közölte néhány pártellenzéki levelét. A nógrádi kommunisták határozottan elítélték az ilyen akciókat, és támogatásukról biztosították a párt országos és megyei vezetését.

I. Sz.

Szolnok: határozott igen a kommunista névre

Régen nem tapasztalt jó hangulatban jöttek ki a Munkáspárt helyi vezetői a múlt szombati megyei aktíváról, amelyen Jász-Nagykun-Szolnok megyében is elindították a párt-szavazást. Végre a munkával foglalkoztunk, és nem a pártellenzék vádaskodását kellett ezredszer végighallgatni – mondták a résztvevők.

A megyei értekezlet mind a 35 résztvevője igent mondott a névváltoztatásra. A felszabadulás után mi kommunista pártba léptünk, és örülnünk, hogy a párt neve újra kommunista lesz – mondta Petrányi János és Ördög László, az idősebbek nemzedékéből. A munkások közül egyre többen mondják, hogy őket rútnak becsapták, bíznak a Munkáspártban, mert másfél évtizede kitart a véleménye mellett – fogalmazta meg sokak véleményét két fiatal párttag, Dull Krisztina Norbert Tiszaburáról és Lázár Endre Szolnokról.

A találkozóon részt vett Thürmer Gyula is. „A megyei kommunistái rendet teremtettek saját házuk tájékán,

Bencsik Mihály

szembe tudtak nézni a pártellenzékkel – mondta. – Most már a legfontosabb feladat, hogy minden választókerületben legyen jelöltünk, és gyűjtsük a pénzt. Legyen minél több olyan rendezvény, mint a túrkevei Munkáskupa, vagy legutóbb a mezőtúriak augusztus 20-ai rendezvénye.

A gyűlést követően a Munkáspárt elnöke Bencsik Mihály megyei elnök kíséretében felkereste a saját erőből felújított megyei-városi párhelyiséget, és találkozott a megye vezetőivel, köztük dr. Sütő Gyula új megyei alelnökkel, Budai András, új elnökségi taggal és Bakos Jánossal, az új szolnoki elnökkel.

– Munkatársunktól

Borsod: alapos vita, támogató döntés

A Munkáspárt elmúlt egy éves vívódását, harcát és az egyre világosabban megjelenő kibontakozás útjait jelezte a borsodi kommunisták ülése, amelyre Kozma Imre Tivadarné megyei elnök vezetésével augusztus 26-án került sor.

Borsod-Abaúj-Zemplén megye kibővített elnökségi ülésén 13-an támogatták a párt névváltoztatását, 4-en ellene foglaltak állást, nem szavazott 2 jelenlévő. A borsodi kommunisták döntését alapos vita előzte meg. A felszólalók többsége helyeselte a párt új nevét. Néhanyan elvben egyetértettek a kommunista név felvételével, de úgy vélték, hogy a parlamenti választások előtt nem időszerű egy ilyen változás.

Az ülésen részt vett Thürmer Gyula, aki ezt megelőzően találkozott a sajtó képviselőivel is. A párt elnöke elmondta: a névváltoztatással két célunk van. Szeretnénk segíteni a választók eligazodását. Saját tapasztalatból tudjuk, hogy nagyon sokan keverik az MSZP-t a Munkáspárttal. Ráadásul most a Fidesz is baloldali jel-szavakat hangoztat, úgyhogy két irányból is segítséget kell adnunk. Az embereknek látniuk kell, hogy a Fidesz és az MSZP is jobboldali párt. Ha azt akarják, hogy a munkás-embernek jobb legyen, akkor a Munkáspártot kell bejuttatni a parlamentbe.

Mi kommunista pártot akarunk, amely harcol a tőke ellen, és ezért fegyelmezzet, szerve-

Kozma Imre Tivadarné

zett pártnak kell lennie. A pártellenzék éppen a párt tartópillérét, a demokratikus centralizmust támadja egy éve. Amikor felvesszük a kommunista nevet, egyúttal azt is vállaljuk, hogy betartjuk a párt demokratikus

vita után hozott többségi döntéseit, rendszeresen fizetjük a tagdíjat, támogatjuk a választási pénzügytést. Thürmer Gyula arra kért minden borsodi kommunistát: dolgozzunk együtt! Sok sikert kíván Miskolc új KB-tagjának, Lövey Dezsőnek, akit egyben az új városi elnöknek is javasolnak. Ne add fel, szükség van rád a mozgalomban, a párt irányításában! – kérte a párt elnöke Saláta László eddigi zempléni területi elnököt, aki számos nagy sikertörténet rendezvény kezdeményezője volt, és a megyei választási felkészülési terv kidolgozásában is meghatározó szerepe volt. Miskolcon is, Sárospatakon is, Ózdon is, Tiszajúvárosban is és mindenütt a megyében viszsza kell térni a normális munkához – hangoztatta Thürmer Gyula. Ma jók a Munkáspárt lehetőségei, ki kell használnunk.

– Munkatársunktól

Veszprémi egység a kommunista név mellett

A Munkáspárt Veszprém megyei elnöksége augusztus 27-én kibővített ülést tartott, amelyen a párt nevének megváltoztatásáról szóló határozatot és az ebből adódó feladatokat, melyet a június 4-én Csepelen megtartott 21. Kongresszus fogadott el.

A rendezvényen megjelent és a párt helyzetéről tájékoztatást adott Karacs Lajosné, a Munkáspárt alelnöke. Előadásában hangsúlyozta: a Munkáspárt tisztában van azzal, hogy ma az emberek rosszabbul élnek, mint a rendszerváltozás előtt.

Mi változtatni akarunk sorsunk, ami tulajdonképpen a mi sorsunk is, hiszen mi is dolgozó emberek, kisnyugdíjasok, kisvállalkozók, netán munkanélküliek vagyunk. Bennünket sújt legjobban a tőkés rendszer kialakulása, annak minden negatív hatása.

A vitában elhangzott, hogy a párt nevének megváltoztatására olyan időszakban kerül sor, amikor a párt egységének helyreállítása az egyik legfontosabb feladat. Arról kell meggyőzni a párt tagságát, hogy a párt belső ellenzékének célja a párt erejének gyengítése, történelmi küldetésének figyelmen kívül hagyása. Célunk változatlan. Nem mondunk le a munkás, a dolgozó érdekének védelméről, érdekeinek érvényesítéséről, a tőke uralmának korlátozásáról. Nem mondunk le a szolidaritás elvéről sem. Az érdekek közössége érdekében kívánunk együttműködni, cselekedni mindenkiel, akinek a

Illés Imre

baloldali értékek határozzák meg gondolkodásmódját, cselekedeteit. A Munkáspárt a 2006-os választáson önállóan kíván indulni, sem az MSZP-t, sem a Fideszt nem támogatjuk! Karacs elvtársnő hangsúlyozta a nemzeti értékek védelmét, a közösségi értékekkel együtt. Külön kiemelte, hogy a Munkáspárt a nemzetközi kommunista mozgalom része, azt minden cselekedetével erősíteni kívánja, miközben a párt élvezi a nemzetközi kommunista mozgalom támogatását.

Nekünk tudnunk kell, hogy akkor lesz jobb, ha a Munkáspárt megerősödik és lesz ereje a szavak és tettek egységének megvalósítására, ha ott lehetünk a parlamentben és nyomást tudunk gyakorolni az elnyomottak érdekében. Ehhez az kell, hogy megszilárdítsuk a párt fundamentumát: az alapszervezeteket, és ezen keresztül erősítsük, fejlesszük a párt tömegkapcsolatát.

A kibővített elnökségi ülésen jelen lévő húsz fő – élükön Illés Imre megyei elnökkel – egyhangúlag állást foglalt amellett, hogy a párt neve a jövőben Magyar Kommunista Munkáspárt legyen.

Dr. Kislaki Béla

Komárom: a döntő többség új nevet akar

Vasárnap délelőtt a munkáspárti rendezvény készülődésére ébredtek a tatabányai lakótelep lakói. Sokan jönnek le ilyenkor újságért, vagy éppenséggel egy vasárnapi italra, és rácsodálkoztak a korán kelő munkáspártiakra. Hamarosan megérkezett a tatabányai televízió is, na meg a megyei lap, a 24 óra tudósítója. A lakosság döntő többsége tőlük értesül Tatabánya történéseiről, ezért is nagyon fontos volt, hogy interjút készítsenek Thürmer Gyulával, a Munkáspárt elnökével.

A megyei elnökség kibővített ülése, amelyen az alapszervezeti titkárok zöme is részt vett, a párt megyei életének hírtükré volt. Tóth István megyei elnök tájékoztatást adott a szervezet életéről. Nem rejtette véka alá a véleményét. „A párt minden helyi szervezetének jobban kell dolgoznia. Nekünk,

Tóth István

párttagoknak pedig egész egyszerűen be kell tartanunk a lenini normákat!” – mondtotta. „Minden kommunista végére kell hajtania a párt politikáját, dolgoznia kell és anyagilag is támogatnia kell a pártot. Nem mehet tovább, hogy egyesek külön utakon járnak” – ezt már Szűcs Ist-

ván megyei pénzügyi vezető tette hozzá.

A vitában megmutatkozott, hogy a párt tagsága támogatja a párt névváltoztatását. A megye politikailag egységes, de érezhető, hogy az elmúlt egy év belső küzdelmei nyomot hagytak.

„Többet kell egymással beszélünk!” – mondta felszólalásában Thürmer Gyula. – A Munkáspárt tizenhat éve harcol a kapitalizmus ellen, de igazából csak tavaly kerülünk igazi ütközetbe. Tavaly a népszavazási kezdeményezésünk és a sikeréért vívott harcunk azt jelentette,

hogy szembementünk a nagytőkével, amely meg akarja szerezni a kórházakat, szembementünk a kormánnyal és az MSZP-vel. Mindenki tudja, hogy a Munkáspárt képes bejuttatni a munkást a parlamentbe, és ezt nagyon nem akarják. A párt-szavazás sikere lesz a legjobb válasz minden politikai mesterkedésre, ami a Munkáspárt ellen irányul.”

Az ülésen 27 fő támogatta a kommunista név felvételét, 2 fő ellene volt, 1 fő érvénytelenül szavazott. Az ellenvélemények sem a lényegét kifogásolták, hanem az időszerűségét vitatták.

– Tudósítónktól

Ott voltunk Caracasban!

Ebben az évben Venezuela adott otthont a XVI. Világifjúsági Találkozó résztvevő tízezreknek. Az 1978-as és 1997-es havannai VIT után harmadszor rendezték meg ezt a nagyszabású találkozót az amerikai kontinensen, 2005 augusztusában Venezuela fővárosában, Caracasban.

A hatalmas előkészületeknek, az egy évig tartó felkészülésnek meg is lett az eredménye: több mint 17 000 fiatal érkezett 144 országból a Venezuelai Bolívari Köztársaságba. Európából 33 országból majd kétezer fiatal, hazánkból négyen képviseltük a radikális baloldalt, a kommunista ifjúságot, Székely Péter vezetésével. A legtöbben természetesen Dél-Amerikából érkeztek, Kolumbiából négyezren (kétszer annyian, mint amennyit vártak), Kubából három-, az USA-ból kétezeren.

A megérkezésünk utáni másodikon napon zajlott le az ünnepélyes megnyitó, ahol felvonultak a részt vevő országok, szervezetek. Augusztus 7-én, szombaton a katonai akadémia előtti téren ünnepeltük a kezdődő eseményt. A nagyobb delegációk népitáncokkal, tűzijátékkal vonultak fel, minden szervezet a saját transzparensze, zászlaja alatt. A megnyitót Miguel Madeira, a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség elnöke és Hugo Chavez Frias, Venezuela köztársasági elnöke nyitotta meg, beszédekkel köszöntve a résztvevőket. Augusztus nyolcadikától tizenegyedikéig három helyszínen, a Hilton szálloda konferenciatermeiben, a caracasi Bolívari Egyetemen és a főváros legnagyobb sportcsarnokában zajlottak az előadások, szemináriumok, munkacsoportok megbeszélései. A kultúrától az ifjúság jövőjéig, a politikai foglyokkal való szolidaritástól a környezetvédelemig minden szervezet „felelőse” ismertethette véleményét, vitakozhatott a témákról.

Ezek a viták valóban konstruktívak, barátságosak, de szókimondóak voltak. Néha érdekes volt látni-hallani, hogy milyenek más ifjúsági szervezetek főbb problémái, miként vélekednek – sokszor gyökeresen másként – aktuális kérdésekről.

Minden kontinensnek külön klubhelyiség állt a rendelkezésére, ahol szintén előadások zajlottak, de itt volt lehetőség kétoldali megbeszélésekre is. Természetesen elsősorban európai, közel-keleti szervezetekkel tartottuk a legfontosabbnak a találkozót, de sok új, számunkra távoli ifjúsági szervezettel is megismerkedtünk, mélyítettük az eddigi kapcsolatainkat. Majd mindegyik európai részt vevő ország fiataljaival leültünk, ha ismeretlenekkel, akkor bemutattuk a Baloldali Front – Kommunista Ifjúsági Szövetség tevékenységét, a hazai kommunista mozgalom helyzetét. Ez a legtöbb európai partnernél felmerült: amikor arra került a sor, hogy az országaink helyzetét bemutassuk, akkor majdnem ugyanazok a problémák merültek fel a leggyakrabban. Mi beszéltünk a kórház-privatizációról, a kormány neoliberális politikájáról, a elnyomottak jogainak sárba tiprásáról. A szembenélők is ugyanezt mondták, nagyon kicsi különbséggel. Például: Csehországban a kollégiumokat privatizálják, így egy diáknak majdnem szállodai összeget kell fizetnie a bentlakásért. A németekkel a hírhedt Hartz-IV program volt a fő téma, amely megpróbálja teljesen leépíteni a szociális rendszert – és még hosszasan lehet-

ne folytatni. Amiben mindannyian egyetértettünk: a kommunista ifjúsági szervezeteknek a továbbiakban is együtt kell működniük, legfőképpen az idén hatvan éves Demokratikus Ifjúsági Világszövetség keretein belül, és a lehető legkeményebben kell harcolnunk a neoliberális politika ellen, amely ugyanúgy sújt minden országot, minden fiatalt, minden munkást.

Ami lenyűgöző volt: Caracas minden pontja plakátokkal, transzparenszekkel, falfestményekkel köszöntötte a VIT-et. Az emberek nagyon barátságosak voltak, valóban örültek nekünk. A város több pontján is koncerteket tartottak minden este, ami meglehet, igazán bosszantotta a helyi autósofok, felborítva az egyébként is kaotikus közlekedést. Viszont ezeken a színes sokadalmakon találkozhattunk az átlag venezuelaiakkal és együtt buliztunk a helyi fiatalokkal. 14-én a delegációk vezetői vettek részt (hajnali háromig!) a zárónyilatkozat megfogalmazásában. Ebben – többek között – kifejeztük köszönetünket és szolidaritásunkat a szocialista, bolívari Venezuelának. Végül fergeteges fiesztával zártuk le ezt a valóban remek rendezvénysorozatot. Politikailag hasznos, emberileg pedig egy életre feledhetetlen, hogy ott voltunk Caracasban! Sz. P.

Forradalom és szocializmus Venezuelában

Hugo Chavez, a jelenlegi venezuelai elnök 1999-ben került hatalomra, demokratikus választások révén. Ekkor kezdődött az úgynevezett „bolívari forradalom”, amely legfőbb feladatának tekinti, hogy enyhítse a venezuelai dolgozók, a nyomortelepek lakói és az indián közösségek nyomorát. Venezuela a világ ötödik legnagyobb olajkitermelő országa, azonban Chavez előtt ebből a pénzből a lakosság kilencven százaléka semmit sem látott.

Az olajkutat államosítása után, különböző szociális programokon keresztül rengeteg erényes tettet hajtott végre a kormány. Ezek közé tartozik az analfabétizmus elleni harc (1999 óta több mint egymillió embert tanítottak meg írni és olvasni!), a tömeges munkahelyteremtés (főleg közmunkák által), a lakhatási viszonyok és az élelmezés javításáért tett erőfeszítések. A pénzt közvetlenül a programok végrehajtásáért felelős szervezetekhez utalják, el-

kerülendő, hogy a „híres” dél-amerikai bürokrácia korrupción keresztül azonnal eltűnjön.

Felszámolják a bádögvárosokat: valószínűleg sokan láttak már képen, tévében ilyen nyomornegyedeket, de a lap olvasói közül élőben kevesen. Pedig – sajnos – ez is meghatározó élmény egész Venezuelában. A hétmillió Caracasban egy kicsi és szép belvároson kívül, ameddig a szem ellát, csak ilyen részeket lehet látni; a szegénynegyedek házai 1999-ben

az agyaglejtők laza szerkezete miatt a hatalmas esőzések után megcsúsztak, ezeket temetve maguk alá. Sok helyütt egész generációk élnek és halnak rozoga, jobb esetben vályogból épült viskókban. Az 1999-ben bevezetett „Bolívari Alkotmány” konkrétan megnevezi, hogy melyek azok az emberi jogok, amelyek nélkül az emberek képtelenek élni az életet teremteni maguknak, hogy mi illeti meg a venezuelai állampolgárokat. Ezekkel a lépésekkel a múltból örökölt tragikus helyzetet változtatja a jelenlegi elnök. Idén februárban Chavez bejelentette, hogy országa XXI. századi szocializmust épít, a kapitalizmus teljes kiűzését tűzte ki célul, és az Egyesült Államokat nevezte a térség legnagyobb destabilizátorának.

Egymilliárd taghoz jutnak el

Előadást tartott a Baloldali Front – Kommunista Ifjúsági Szövetség klubhelyiségében Miguel Madeira, a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség elnöke a venezuelai Világifjúsági Találkozóról. Az előadás után a VIT tapasztalatairól kérdeztük.

– *Hogy értékeled a most lezajlott találkozót?*

– Röviden: nagyon sikeresnek! Bővebben pedig egy rendkívül eredményes fesztiválnak, ami megmutatta, hogy van létjogosultsága a Világifjúsági Találkozónak. 1947-ben azért hozták létre, hogy a demokratikus, antifasiszta fiataloknak legyen alkalmuk beszélgetni egymással. Természetesen 1990 után a fesztiválmozgalom is rövid váltságba került, de mostanra véglegesen kilábalunk ebből.

– *Te már két hónappal a VIT előtt kiutaztál Caracasba. Miként dolgoztok a venezuelai előkészítő bizottságban?*

– A fesztivál megszervezése rengeteg munkát jelentett a venezuelaiaknak. Nem csak a kommunista párt és ifjúsági szervezet vett tevékenyen részt a megszervezésben, hanem 47 ifjúsági szervezet segített benne. Ebben a találkozóban sok tízezer ember, elvtárs kemény munkája van benne.

– *A világsajtó adott tudósítást a VIT-ről?*

– Semmit. A legnagyobb tévétársaságok, mint a CNN, BBC, NBC semmilyen tudósítást nem közöltek, szemben az elmúlt három VIT-el, egyetlen egy hírt sem adtak le. Érdemes összevetni a mi fesztiválunkat a pápa részvételével lezajlott németországi katolikus világifjúsági napokkal, amely minden újság, tévé címlapján szerepelt. A különbség szemmel látható. Ez a katolikus találkozó nem

Kolumbiaiak veszélyben hazafelé?

A fiatal kolumbiaiak közül, akik Venezuelából hazautaztak Bogotába, sokakat a határ környékén jobboldali, félkatonai szervezetek letartóztattak, egész buszokat elhurcoltak, a határőrök pedig a hivatalos ellenőrzésen minden anyagot, könyvet, plakátot, amely a Világifjúsági Találkozóról szólt, elkoboztak.

Ahogy egy inkognitójához ragaszkodó kolumbiai professzor közölte a találkozó utolsó napján, több mint háromszáz kolumbiai fiatalt ismeretlen helyre szállítottak, a családjukkal nem közölték a tartózkodási helyüket. A szélsőjobboldali kolumbiai média már hetekkel a VIT előtt hecc-kampányt folytatott a résztvevő kolumbiai fiatalok, Venezuela és az egész VIT ellen. Gerillatalálkozóknak minősítették az eseményt, miközben a két legnagyobb kolumbiai gerillaszervezet, a FARC és az ELN semmiféle konferenciát nem tartottak. Sok kolumbiai résztvevőről még a mai napig sincs semmilyen hír, lassan a legrosszabbra is számítani lehet. A Kolumbiai Kommunista Párt és a JUKO, a Kolumbiai Kommunista Ifjúsági Szervezet a dél-amerikai testvérszervezeteikkel, emberjogi alapítványokkal együtt magyarázatot kérnek a kolumbiai kormánytól, tiltakozva a fasiszta módszerek ellen.

Zárónyilatkozat (részletek)

„A békéért és a szolidaritásért, küzdünk az imperializmus és a háború ellen!”

Az imperializmussal szembeni ellenállás minden nap több és több támogatóra talál. Ez a rendszer képtelen arra, hogy szembesüljön a fiatalok és a diákok problémáival, szükségleteivel és érdeklődésükkel. Ezért mozdultak meg a helyi, nemzeti, regionális, nemzetközi, haladó, antineoliberális, antiimperialista szervezetek és a fiatalok, általában ellenezve az inváziót és a megszállást Afganisztánban és Irakban, a világhegemoniát megcélzó imperialista terveket, az országok belső ügyeibe való imperialista beavatkozást, a G-8, a NATO, az IMF, a WB, a WTO, az EU, az FTA, az FTAA intervenciói politikáját, a nemzetközi adósságválság megoldatlanságát és a militarizmust, a katonai bázisokat, katonai akciókat mint Guantanamo és a „Kolumbia Terv”, a folyamatos kínzásokat és az emberi jogok megsértését.

Ebben az évben, mialatt emlékezünk Hiroshima és Nagasaki bombázásának hatvanadik évfordulóján, az imperialista országok továbbra is kimutatják agresszív természetüket. Ami felvidít minket, hogy idén ünnepeljük az antifaszizmus győzelmének és a Demokratikus Ifjúsági Világ Szövetség (DIVSZ) megalakulásának hatvanadik évfordulóját. Ez a két esemény mélyen összekapcsolódik és magába foglalja a megingathatatlan elkötelezettséget a béke és a szolidaritás iránt, s tiszteletben tartja milliók életének emlékét, akik megerősítették ezeket az elveket az évek során.

Azok a riasztó vélemények, amelyek az Egyesült Államok 2005-ös Világifjúsági Beszámolójában jelentek meg, még jobban megerősítik azt, hogy harcolnunk kell a sértések okozói ellen. Azzal, hogy közelebb hozzuk az imperializmus és a kizsákmányolás bukását, emberleleteket mentünk meg.

A XVI. VIT áttört a cenzúrán és felülemelkedett az információk blokádján, amit az imperializmus épített ki. Az imperializmus nem akadályozhat meg minket a tapasztalatok megosztásában, köteleink megerősítésében, egyezmények elérésében, egymás jobb megismerésében, abban, hogy tisztább és nagyobb globális megértést kapjunk a problémáinkra és abban, hogy elfogadjuk a kollektív elkötelezettséget, hogy egyesítsük minden erőnket, hogy minden gondunk megoldódjék. Nem akadályozhat meg abban, hogy megvédjük és harcoljunk az emberek jogaiért. Fiatalok és diákok, ha veszélyben vannak bárhol a világban, tökéletesíthetik szervezeteiket, mozgósíthatják az ifjúsági mozgalmakat, és közös akcióikkal megerősíthetik politikai és szociális öntudatukat.

Egy hónapon át tartó folyamat végére értünk. Most jobb helyzetben vagyunk, hogy folytatni tudjuk a küzdelmet – a megfelelő helyi, nemzeti, regionális és nemzetközi szervezeteinken keresztül – mindennapi ellenségeink ellen: imperializmus, kizsákmányolás és háború.

A következő években, a következő fesztivál előzeteseként folytatni fogjuk a harcot és kiterjesztjük akciónk hatáskörét térben és időben a lehető legnagyobb kitartással és eltökéltséggel. Ez mindennél jobban garantálja a XVII. VIT teljeségét és a VIT-ek dicsőséges történelmének folytatását ebben a században, amely század politikai értelemben is elkezdődött, és amelynek a népek és a fiatalok századának kell lennie. Annak a századnak, amely az emberek győzelmét jelenti az imperializmus fölött.

A békéért és a szolidaritásért, küzdünk az imperializmus és a háború ellen!

A XVI. Világifjúsági Találkozó delegáltjai

Miguel Madeira

sérti a kapitalisták érdekeit, ott ugyan kijelentették, hogy ők is a békéért, „igazságosságért” vannak, de nem emelték fel a szavukat konkrét dolgok ellen, a kapitalizmus ellen.

– *Mi a végső tanulsága a VIT-nek?*

– A zárónyilatkozatból kiderül, hogy nem az a kérdés, hogy négy év múlva lesz-e fesztivál, hanem, hogy hol. Látjuk és látattuk, hogy a DIVSZ él, sok tagszervezete van, amelyek folyamatosan dolgoznak. A fesztiválon 17 ezer résztvevő vett részt 144 országból. Ez majd 300 szervezetet jelent minden kontinensről. Ez viszont azt jelenti, hogy a zárónyilatkozatunkban megfogalmazott elvek ezeken a szervezeteken keresztül egymillió tagjukhoz jutnak el. Ez kétségtelen sikere a kommunista, baloldali radikális ifjúsági szervezeteknek. Nekünk.

Érdektelenség

Eltűnőnek érzem az elvűsége, amit a tőke és a pénz hatalma a rendszerváltás óta egyre mélyez.

Egykori egyik főnököm nagyon szeretett volna MSZMP-tag lenni. Mindenki tudta a környezetében, hogy a főnöki szék megszerzése volt a cél. A rendszerváltás után vezetett, hogy nem vették fel párttagnak, mert akkortájt a párt munkásjellegének erősítése volt a jelszó. Párttagság nélkül is vezetett, de hogy így kimutatta a foga fehérjét, most esett ki a vezetői mékből.

Ez ellenpéldája az első mondatnak és azt igazolja, hogy a jó érzés még nem veszett ki teljesen az emberekből. Vannak, akik ennek hangot is adnak és elítélően nyilatkoznak a köpönyegforgató emberekről. A rendszerváltáskor lehetett ezeket jól megismerni és megtudni, hogy a több mint nyolcszáz ezer párttagból mennyi a kommunista. Napjainkban érdektelen kommunizmus lenni és sokszor még a szimpatizánsok sem merik nyíltan vállalni, hogy velünk vannak, pedig állítólag már nincs diktatúra. Akik köztünk vannak, azok is keresik a helyüket sokan, és talán ennek is köszönhető ez a lehetetlen helyzet, amit jó lenne megszüntetni.

Pártfegyelmünkön van némi reparálni való. Elnökünk próbálkozik is ezzel, de megvádol-

ják, hogy Rákosi módszereivel irányít. Egy vezető nem állhat egy testület elé, hogy csináljunk valamit. A döntéshozatalhoz javaslatot kell előterjeszteni. A többség által elfogadott javaslat pedig törvény és nem lehet úgy hozzáállni, mint például a pénzügyítés kapcsán is elhangzott: „Az én zsebemben ne kotorásson senki.” Meg is van az eredménye Borsodban. A tagdíjfizetés terén is lehetnek sokan fegyelmesebbek.

Rákosit említettem: az ő idején számoltatták el a gazdagokat és a kulákoktól beszedték az adóhátralékokat. Az APEH napjainkban mit csinál? Valójában ugyanazt. Nem mintha rossznak tartanám a csalók leleplezését és fékezni a parttalan harácsolást.

A féktelen privatizáció is nagyon meg fogja bosszulni magát. A mezőgazdaságot már úgy leültette, hogy azt talpra állítani művészet lesz. A közös parcellákban lévő, néhány aranykoronával rendelkező tulajdonosok nem tudnak földjükhöz jutni, mert a kimérés szinte lehetetlen. A parlaffú nő és nem tudja hogy irtani. A helyzet megoldására a rossz törvények miatt nincs lehetőség. Az üres választási ígérek nem jelentenek gyógyírt semmire. És azokból már most van elég!

Szadvány Gyula
Baktakék

Tragédiák

Történelmi események hatástalanulmányozása közben eltöprengtem azon, vajon milyen katasztrófák számítanak a XX. évszázad legnagyobb tragédiáinak Magyarország számára.

A két világháború előkelő helyre sorolom a tragikus események rangsorában. Az első világháborút máig ható katalizmaként élte meg a magyar nép. Közreműködéséért ugyanis az ország területének kétharmadával kellett fizetnie. A másodikban történt csatlósi szerepvállalása pedig több száz ezer állampolgárának életébe, megnyomorításába, az ország jelentős részének tönkrebombázásába, valamint hadszíntérré válásába került, annak összes hátrányos következményével. Emellett mindkét háborúnak olyan káros hatásai voltak, melyeket a lakosoknak utólag kellett elviselnie. A háborúknak ugyanis sajátos természete van: pusztítás, áldozatok, pokoljárás. Következőképp kint és szenvedést ró ártatlanok millióira.

Anélkül, hogy az erőszkas eszközzel folytatott politikázások (háborúk) következményeit alábecsülém, az 1990-ben kiokoskodott rendszerváltást velük hasonló sorscapásnak tekintem. Bár kevésbé látványos rombolás írható a politikai fordulat számlájára, következményeiben, tovagyűrűző hatásaiban fölbecsülhetetlenebb a pusztító hatása. A II. világháborút és a két – egymástól alapjaiban különböző – társadalmi berendezkedést illetően szerzett tapasztalatok függvényében állítom ezt. A háborús időszakok néhány esztendő múlva véget értek. Következményeit (ami a magyar népen múlt) sikerült felszámolni, megszüntetni. Bezzeg a rendszerváltás olyan kedvezőtlen folyamatokat indukált a társadalomban – sebeket ejtve a

gazdaságon, az emberek életén, nyugalman és a jövőbe vetett bizalmán –, melyek sok évtized elteltével sem igen orvosolhatóak. A fondorlattal restaurált rablótőkés gazdasági-politikai viszonyok közepette – kíméletlen haszonelvű foglalkoztatás megvalósítása következményeként – szüzek váltak munkanélkülivé, melynek felrohatóan mind a család, mind a nagyobb közösségek számára fölösleges lényekké degradálódtak. S arról is megbizonyosodhatunk nap mint nap, hogy az általános társadalmi elidegenedés elkerülhetetlen velejárója a tőkés rendszernek.

Honpolgáraink tömegeinek nincs holnapképe, a fiatalok számottevő hányada krónikus téltlenségre kárthatva vegetál. Mivel nem tud magával mit kezdeni, előbb vagy utóbb a bűnözés útjára lép, csavarog vagy önpusztító módon kábítószerezik. A bűnüldöző szervek szankcionálják az elkövetőket; azonban az okok megszüntetésére képtelenek. Ahhoz ugyanis magát a kapitalizmust kellene felszámolni, ami egyelőre lehetetlen. Tevékenységük így jobbra tüneti kezelésnek tekinthető. A ki- zsákmányolás, a kiúttalanság és a jövőtől való rettegés – tiltás és üldözés ellenére – törvényszerűen újra termeli a következményekkel nem számoló devianciákat.

A magyar nép a szocializmus hatalomból történt kiszavazásával – sajátosságával együtt – nemzedékek sorának jövőjét tette bizonytalanná. Aligha léteznek a mostaninál lehangolabb, vészteresebb gazdasági, politikai, társadalmi körülmények, helyzetek az egykor biztonságoshoz szokott és jobb sorsra érdemes nemzet számára.

Dr. Südi Bertalan

Csillagok

Az Antall-kormány óta megszokhattuk, hogy időnként – egy-egy megemlékezés vagy koszorúzási ünnepség alkalmából a hatóságok előállítanak néhány, vörös csillagot viselő tiltakozó aktivistát. Az már azonban minden képzeletet felülmúl, hogy egy szervezet, mint azt egy hazai kereskedelmi csatorna reggeli műsora hírül adta, már egy sör márkajelzésében álló vörös csillagba is belekössön. Arra való hivatkozással, hogy márpedig ez is önkényuralmi jelkép, akár tetszik, akár nem. Hogy az illetők célkitűzéseiből, miszerint a sörösüveg címkéjéről is lekerüljön az ötgű szimbólum, lesz-e valami,

azt nem tudhatjuk. Ellenben mindenféle jóstehetség nélkül előre láthatjuk, hogy a jövőben ilyen és ehhez hasonló esetek többször is meg fognak történni. Nemcsak azért, mert antikomunista kereszteslovagjaink a bölcsőtől a sírig az élet valamennyi területén (még az alkoholfogyasztásban is) egyfajta antibolsevista szemléletmód meghonosításán fáradoznak. Hanem amiatt is – és talán ebben van a lényeg –, mivel kis hazánk országimázsához a valós problémákkal nem törődés és a kicsinyes, szőrszálhasogató mentalitás szervesen hozzátartozik.

B. D. A.

Gyógynövények a házikertben

Az utóbbi időkben több olvasónktól érkezett olyan kérés, hogy ismételjük meg a legfontosabb gyógynövények házikerti természetével kapcsolatos tudnivalókat. A legnagyobb érdeklődés az édeskömény, a citromfű, a kamilla és az orvosi zsálya iránt tapasztalható, ami érthető is, hiszen elődeink sok nemzedéken át felhalmozott tapasztalatai szerint is ezen gyógyhatású növények váltották be leginkább a hozzájuk fűzött reményeket.

Az édeskömény (Foeniculum vulgare) vetési ideje március eleje, de jobb a tél eleji vetés, mivel a következő évben már teljes termést adhat. A javasolt sortávolság 42-48 cm. Vetésmélység 2-3 cm. A tőtávolságot 20-25 centiméterre állítsuk be. Farmakológiai hatása: szélhajtó, emésztés- és étvágyjavító, enyhe görcsoldó, epehajtó és enyhén antibakteriális hatású. Alkalmazzák tejelválasztást fokozó, valamint vesekőképződést-gátló teaként is. Több éven át is jó termést ad.

A citromfű (Melissa officinalis) meleg- és fénykedvelő növény, ezért fóliásatorban célszerű a palántáit előnevelni s május közepe után kiültetni állandó helyére, ahol 4-5 éven át is maradhat. Téli lombtakarással lássuk el, mert a hótakaró nélküli fagyok megtrikáthatják. A töosztással történő szaporítás olykor biztosabb és gyorsabb eredményekhez vezet. Az egészséges, jól fejlett egyedek tövét szeptember végén kell szétosztani és azon nyomban elültetni. A virágzás kezdetén lévő növények betakarítási ideje június végén, július elején van. Az új hajtásoké pedig augusztus betakarítási ideje június végén, július elején van. Az új hajtásoké pedig augusztus betakarítási ideje június végén, július elején van. Az új hajtásoké pedig augusztus betakarítási ideje június végén, július elején van. Az új hajtásoké pedig augusztus betakarítási ideje június végén, július elején van.

sömör kezelésére használják.

A kamilla természetesen okoz gondot, mert akár 6-8 éven át is megterem ugyanazon a helyen. Csakis a talaj felszínére szabad vetni és még csak be sem szabad gereblyézni, mert akkor nem biztos, hogy kikel. Csak fényen csírázik. A vetés időpontja augusztus vége, szeptember eleje. Csak arra ügyeljünk, hogy a talaj felszíne ne száradjon ki. Farmakológiai hatása: görcsoldó, gyulladáscsökkentő és antiszeptikus. Jó eredménnyel alkalmazzák a gyomor- és bélnyálkahártyák gyulladása és fekély esetén, valamint légúti megbetegedésekkor. Külsőleg szemborogató, fogínyerősítő, sebgyógyulást elősegítő hatású.

Az orvosi zsálya (Salvia officinalis) talán kevésbé ismert gyógynövényünk, holott minden kertben ott a helye. Melegigényes, szárazságtűrő növényfaj. Helybevetéssel és szabadágyi palántaneveléssel egyaránt termesztendő. A talajban nem válogatós. Gyengébb minőségű kopárosokat, valamint száraz területeket is jól lehet hasznosítani vele. Az állandó helyre vetés optimális ideje október vége, november eleje. Kora tavasszal is vethető 3-4 cm mélyen, 60-70 cm sor- és 30-40 cm-es tőtávolságra. Az ősszel kiültetett növényekről már a következő évben vágható hajtás, a helybe vetett állomány csak a második évtől fordul termőre. Megfelelő gondozás esetén akár 7-8 évig is biztonságosan terem. Illóolaj tartalma a déli órákban a legmagasabb, ezért célszerű napfényes időben a fás részek felett vágni. Természetes szárításra árnyékban, jól szellőző helyiségekben vagy padláson vékonyan elterítve történhet. Farmakológiai hatás: gyulladáscsökkentő, összehúzó és antibiotikus hatású. Teája vagy alkoholos kivonatai öblítőszerként hatások a száj nyálkahártya-, fogíny- és torokgyulladás ellen is.

Cs. Nagy László

Helyesbítés

A múlt heti Felújított hősi temető Szentesen című írás írója helyesen: Hegyaljai Valdemárné Csongrád megyei alelnök.

Nem engedhették meg maguknak a nyári pihenést

Beszélgetés Pest, Jász-Nagykun-Szolnok, Bács-Kiskun megye településeinek élő embereikkel

Augusztus végén az emberek közül sokan megkérdezik barátait, ismerőseiket, szomszédjaikat, hol üdültek, s miként telt el a nyár. Arra voltunk kíváncsiak, hogy a megyék településeinek élő fiatalok, idősek hogyan töltötték a júniusi, júliusi, augusztusi napjaikat, s volt-e idejük és pénzük a kikapcsolódásra, pihenésre.

Kecskemétől 35 kilométerre, Pest megyében található Tatárszentgyörgy, ahol 2500-an élnek. A rendezett falu szélén az egyik családi házba csöngettem be. Fiatalember nyitotta a kaptart, s bemutatkozás után a húsz éves Simai Dávid a három szoba egyikében helyet kínált, aztán beszélgettünk.

– Hányan laknak a szépen berendezett házban, s mivel foglalkoznak?

– Hárman élünk itt a szüleimmel. Apám nyugdíjas, egy cérnafeldolgozóban volt munkás, anyám helyben takarított. Három testvérem közül az egyik fiú Miskolcon történelmet tanít, a másik bátyám Bulgáriában szakács, a lány Örkényen a gyerekeit neveli. Kecskeméten érettségiztem, jelenleg a hároméves kertészeti főiskolára járok. Most ősszel kezdem az utolsó évet, s jövőre kapok diplomát.

– Nyáron kikapcsolódtok, pihen?

– Erre nem volt idő, s az igazat megvallva pénz sem. Nyári gyakorlaton vettem részt, ami azt jelentette, hogy egy magánvállalkozónál töltöttem három hetet, megismertem a cég működését, munkafolyamatát. Egy-két hét szünet után kezdődik a főiskola. Tavaly nem volt ilyen feszes a nyár, szüleimmel Kisújszálláson rokonoknál nyaraltunk, néhány napot kellemesen töltöttünk el.

Szolnoktól 45 kilométerre található a 13 ezer lakosú Tiszaföldvár, ahol nehezen lehet közlekedni, mert különösen eső után a földes utak kerékmaraszatalóak. Mellékutca egyik családi házában kertjében idősebb asszony dolgozott. Megszólítottam, s bemutatkozás után Szabó Péterné nyugdíjas letette a kapuját és beszélgetni kezdtünk.

– Miben zavartam meg?

– Gyakran tesztek-veszek a kertünkben, ha olyan az idő, megerem a zöldség, gyümölcs. Nem kell a boltba menni érte, s kiadni a sok pénzt. Nagyon meg kell gondolnunk, hogy mire költünk.

– Mekkora a család, s mennyi a jövedelmük?

– A férjemmel és a fiammal élünk itt a kétszobás házban. A kilenc kilométerre levő martfűi cipőgyárban 13 évig segédmunkásként dolgoztam, aztán több mint húsz évvel ezelőtt csípőficammal leszálalékolta, később rendes nyugdíjas lettem. Havonta 53 ezer forintot hoz a postás. Férjem sokfelé dolgozott, de kórházba került és gerincservvel őt is leszálalékolta, jelenleg 75 ezer forintot kap. A 27 éves fiunk munkanélküli, nincs szakmája, korábban maszekoknál dolgozott, de ott hagyta őket, mert nagyon keveset fizettek vagy semmit. Jelenleg mi tartjuk el. A rendszer átka, hogy ide jutottunk.

– Hogyan fejlődik Tiszaföldvár?

– Sehogy. A régi polgármester kiharcolta, hogy Tiszaföld-

vár város legyen. Az lett a település, de megmaradt falunak. A köves utat úgy akarták megcsinálni, hogy a nyugdíjunktól mi tegyük össze a pénzt, s mi fizessük a beruházást. Ebben nem mentünk bele, mert szó sem lehet arról, hogy a nyugdíjasok építtessenek köves utat. Aztán az önkormányzat valahonnan szerzett pénzt, néhány helyen köveztek, de a település többségében földesek az utak.

– Milyen munkalehetőségek vannak?

– Az emberek nem tudnak elhelyezkedni. Korábban a cipőgyárban hétézren dolgoztak, jártak be innen Tiszaföldvárról, Cibakházáról, Kengyelről, Rácközfalváról, és a munkájukért rendes fizetést kaptak. A gyár német, olasz tulajdonba került, s hatszáz embert alkalmaz elviselhetetlen körülmények között. A vezetők például kijelentették, hogy a dolgozóknak nyolc óra alatt egyszer lehet WC-re menni, aki gyorsabban kijár, elküldik. Szóval sok munkanélküli van Tiszaföldváron.

– Mikor s hol voltak nyaralni?

– Visszakérdezek: hát nem értette meg azt, amiket mondtam magunkról?

Bács-Kiskun megyében, Kecskemétől húsz kilométerre található Nyárlőrinc a meglehetősen nagy tanyavilágával.

Érkezéseimkor megkötött kutyá kezdett el ugatni, s a tanyából kijött egy fiatal nő. Bemutatkozás után a 22 éves Kele Julianna behívott, s megmutatta a kétszobás, fürdőszobás, konyhás, spájzos házat, aztán leültünk beszélgetni.

– Kié a tanya, s hányan lakják?

– Egy évvel ezelőtt vettem a házat élettársammal, azóta itt élünk. Állami gondozott voltam, a szüleim intézetbe adtak. Három évesen kerültem nevelőszüleimhez, akikkel rendszeres kapcsolatot tartok. Az intézettől lakásvásárlási juttatást kaptam, abból vettem ezt a tanyát.

– Hol dolgoznak?

– Az élettársam Bugacpusztaházán egy maszkek tehenészetben etet, fej. Én a kecskeméti egészségügyi iskolában végeztem, szociális gondozó, ápoló vagyok, de a nyárlőrinci Szokrai Borászati Kft-nél dolgoztam, ami abból állt, hogy üvegeket raktam oda, ahová mondták, csomagoltam, kartoztam. Most kismama vagyok 14 hetes terhes vagyok, s kiírtak táppénzre.

– Hogyan tudnak megélni a pénzükből?

– Nagyon nehezen. Az élettársam kevés pénzt kap, pedig egész nap dolgozik. A borászati kft. sem erőltette meg magát, s most a táppénzből a tanya rezsijének a negyedét sem tudom kifizetni. Tavalyelőtt egy hétig Erdélyben nyaraltunk, az idén ilyesmire nem futotta.

Tarnai László

● Jelentkeztem a Belügyminisztérium tartalékos tisztképző iskolájába, itt két év alatt rendőr alhadnagy rangot lehetett szerezni.

– Nyolchónapos kemény alapképzést kaptunk, utána egy félév határőrszolgálatot kellett teljesítenünk, majd egyéves iskolára vezényeltek bennünket, itt katonai elhárító szakmai ismereteket oktattak minket. Ezzel a többség le is zárta az ügyet, legfeljebb két-három évenként hívták be őket tíznapos továbbképzésre.

– Mikor fejezté be ezt az iskolát?
– 1973-ban. Néhányan jelentkeztünk, hogy szeretnénk bekerülni a rendőrség tényleges állományába, önteket leküldtek egy megyeszékhelyre négyhónapos próbaidőre. A határidő leletével az illetékesek három pályázót javasoltak felvételre, én nem voltam közöttük. Nem nyugodtam bele, akkor, életemben először igénybe vettem a „szocialista összekötötést” – ahogy akkoriban a protekciót nevezték –, és egy ismerős magas rangú káderrel rászóltam a megyei főkapitányságra, fel is vettek. A főnököm sohasem bocsátotta meg nekem, hogy átnyúltam a feje fölött, már említettem: ott tett keresztbe, ahol csak tudott. Sokáig még egyenruhát sem adtak, katonai uniformist hordtam rendőri válllappal.

– Te akkor eleve a III/III-hoz kérted magad?
– Az nem a kívánságaink múltot, hogy hová kerülünk. Augusztusban kaptuk meg a beosztásunkat; hárman a TT-re, a társadalmi tulajdon elleni büncselekményekkel foglalkozó részlegre kerültek, egy Tropicán nevű társunk a III/II-re, azt sem tudta, ez mit jelent, de a parancsnok letorkolta:

– Majd megtudja.
Én maradtam utolsó, rám nézett:
– C. alhadnagy III/III.
Próbáltam tiltakozni:
– Én a vizsgálókhoz jelentkeztem.
– Örüljön, hogy egyáltalán felvették – méla undorral hozzátette –, főkapitányi segédlettel.

– A rendőrség gyakorlati munkájában nem állt kínai fal a közbiztonsági és az állambiztonsági részleg között. Egyforma igazolványt kaptunk, együtt adtunk ügyeletet, mi is beszálltunk a zugalmérések, prostitutyák felszámolásába. Ha valahol pótolni kellett egy nyugdíjba menő beosztottat, adtunk át egymásnak embereket. Párhuzamosan alakultak a minősítések is, a nyomozónak nálunk az operatív tiszt fogalma felelt meg, a fővizsgálónak a főoperatív tiszt, a kiemelt fővizsgálónak pedig a kiemelt főoperatív tiszt. Az illetményünk sem különbözött, a bérfejlesztés is azonos rendszerben történt: az évi öt százalékot kötelezően meg kellett adni, a további öt százalékról a parancsnok döntött.

(Bár nincs okom kételkedni C. leírásában, én rendőr riportkönyvem anyaggyűjtése során sok helyen azt tapasztaltam, hogy az Allambiztonság emberei elzárkóztak a közbiztonsági kollégáiktól. A részlegüket rácsos acélajtó zárta le, melyen csak a jogosultságot igazoló dokumentum felmutatásával lehetett belépni.)

A következő kérdést kényesen véltem, ezért óvatosan közelítettem meg:

– Már mondtam: nem kívánom tőled, hogy megsértsd a titoktartásra tett esküdet. Arról beszélhetsz, hogy miképp zajlott le egy hálózati személy beszervezése?

– Több kategória létezett. Akadtak olyanok, akik elvi meggyőződésből, „hazafias alapon” vállalták el a feladatot, az is előfordult, hogy később „csizmát húzott”, vagyis beállt hivatalos rendőrtisztnak, őket persze át kellett helyezni egy távoli megyébe, ahol nem ismerik.

– Ezt a „hazafias alapon” kifejezést komolyan gondolod?

– Igen. A közvélemény egy része nem hiszi el, de engem és sok társamat is az a szándék motivált, hogy védjük az országot. Ugyanez vonatkozott a közvetlen segítőinkre is, legalább hetven százalékukat a meggyőződés mozgatta. A hálózat külső körét az úgynevezett társadalmi kapcsolatok alkották, a legelső lépcsőnek az informátorok számítottak.

– A gyakorlatban ez hogy ment végbe?
– Megtudtam például, hogy valaki közlekedési balesetet okozott, amiért elvehetik a jogosítványát, és ő a szakmája miatt ezt nem nélkülözheti. Megkerestem és felajánlottam, hogy megpróbáljak közbenjárni az érdekében. Megszereztem a határozatot, és ott a szeme előtt összetéptem. Soha nem ajánlottam fel ilyenkor, hogy dolgozzék nekünk, csak annyit említettem, hogy épp most egy gyanús ügyet figyelek a környezetében, nem látok tisztán, hátha ő jobban értesült. Más esetekben szó lehetett arról, hogy az illető előrelép a lakáskiutalási listán, a fiát felveszik az egyetemre és így tovább.

– Pénzt nem kínáltál fel?
– Az ügynökök nem kaptak rendszeres fizetést, karácsony körül adtam nekik ötszáz forintot – ezen akkoriban egy télikabátot lehetett venni.

Moldova György

Az utolsó töltény^o

– ÖTÖDIK KÖTET –

ÖNÉLETRAJZI TÖREDÉKEK

Kizárólagosan A Szabadságban

Egy-egy sikeres akció után a parancsnokunk megemelte ezt az összeget ezer-kétezer forintra. Az ügynökökről szervezési katonai készült, és fedőnevet is kaptak.

– Milyen kód vagy rendszer alapján adták ezeket az elnevezéseket?

– A tartóisztekre volt bízva, egyébként ötlet-szerűen ment. Általában felajánlottuk az ügynököknek, hogy válasszon ő a tetszése szerint, de szinte mindig ránk bízták a döntést. Én egyszerűen azt a keresztnevet jelöltem meg, amelynek a napján a szervezés megtörtént, ha egy férfinnál épp akkor egy női keresztnevet szerepelt, akkor lapoztam egyet a naptárban. Máskor olyan szempontok vezéreltek, hogy az ügynök képét könnyebben fel tudjam idézni magamban, így például egy papán lakó zsidó nő a „Haifa” fedőnevet kapta.

– Ha egy ügynök úgy döntött, hogy ki akar lépni a hálózatról, megtehet?

– Az én időmben, az 1970-es 80-as években már igen. Ha valaki bejelentette a távozási szándékát, szinte sohasem próbáltuk meg maradásra bírni. Nem sokat értünk volna egy alkalmatlan vagy hitevesztett emberrel. A III/III megyei vezetője törölte a nyilvántartásból.

– A városban ismerték a tevékenységedet?

– Mondjuk, nem beszéltem róla a televízióban, de sokan tudták, hogy nem véletlenül keresek fel vállalatokat, kórházakat, üdülőket és így tovább.

– Részt vettél a közéletben?
– Nem zárkóztam el tőle, például szerepet vállaltam a városi első osztályú kézilabdacsapat vezetésében. A szakmai munkába nem szóltam bele, de tudtam tenni bizonyos szolgálatokat.

– A Budapesti Honvéd válogatott kapusa hozzáig igazolt, ezért a Honvédelmi Minisztérium illetékesei le akarták buktatni. Mikor a csapat Törökországba indult játszani, a vámosok rászálltak a repülőtéren, és találtak a kapusnál egy százdolláros. Ez akkoriban főbenjáró bűnnek számított, úgy volt, hogy örökre eltiltják, és bíróság elé állítják, engem kértek meg, hogy próbáljak segíteni. Én szereztem a kórháztól egy igazolást, hogy az bízza meg a kapust, hozzon be egy alkatrészt egy elromlott géphez, erre kellett a száz dollár. Igazoltam, hogy én magam is tudtam erről az egyezségről.

– Egészen a rendszerváltásig a III/III-asoknál maradtál?

– Nem, már mondtam, hogy egy idő után áthelyeztek a III/II-es csoportfőnökséghez, ez első sorban kémelhárítással foglalkozott.

– A nyugati hírszerzőket figyelték?

– Nem csak őket. A többi népi demokratikus ország titokszolgálati is komoly tevékenységet fejtett ki nálunk. Az ellenük való védekezés az „X-vonalas elhárítás” fedőnevet kapta.

– A legtöbb bajunk a román Securitatéval akadt, elsősorban rájuk kellett figyelniük. Mi is igyekeztünk információkat szerezni az ő terveikről, hozzájutottunk a románok néhány szigorúan titkos anyagához. Így például Láncránjan hírhedt nacionalista tanulmányának, az „Egy szó Erdélyről”-nek a szövege már hónapokkal a megjelenés előtt a kezünkbe jutott – ez tette lehetővé, hogy magyar részről Szász György szinte azonnal válasszolhasson rá.

● Beszélgetés közben kifutottunk az időből, indulnom kellett, hogy elérjem az esti Intercity vonatot. Búcsúzásnál C. megígérte, hogy ha a dossziém tanulmányozása közben fennakadok valamilyen nehezen tisztázható körülményen vagy kétesnek látszó anyagon, szívesen szolgál felvilágosítással.

VII. fejezet

A műsorújságok valaha két csoportba sorolták a budapesti mozikat: „elsőhetes”, vagyis bemutatkozó filmszínházakra és „utánjátszók”-ra, melyek a már lefutott alkotásokat vetítették. Ezt a felosztást a politikára kivéve az 1948-as kommunista hatalomátvétel utáni Magyarország minden tekintetben „utánjátszónak” minősült az „elsőhetes” Szovjetunió mögött, az ott lezajlott folyamatok kisebb-nagyobb időeltolódással nálunk is végbementek.

Magyarország önálló kül- vagy belpolitikát legfőképpen formálisan folytatott, gazdasága beilleszkedett a KGST, a Kölcsonös Gazdasági Segítség Tanácsa rendszerébe, hadserege, a Varsói Szerződés a keleti szoldatseregek részévé vált. Nem véletlenül terjengtek olyan hírek, hogy Magyarország hamarosan kéri felvételét a Szovjetunió kötelékébe, vagy hogy a saját valuta helyett bevezetik a „KGST forintot”.

Ez a függés az eszmék síkján is érvényesült – a meghatározó alapelvekben és a kevésbé jelentőségekben egyaránt. Nehéz volna meghatározni, hogy a Szovjetunióban a cionizmust melyik kategóriába sorolták, de teljes állami szigorral léptek fel ellene, feltételeztek híveit az imperializmus ügynökeinek minősítették. A „cionista” megjelölés a gyakorlatban azonos volt a zsidóval, az 1952-es szovjet orvosper zsidó letartóztatottait is cionista indítással alapján elkövetett szabotázssokkal és gyilkosságokkal vádolták meg – végzetűket aligha kerülhették volna el, ha Sztálin meg nem hal 1953 márciusában.

Már említettem, hogy a szovjet politika alig burkolt antiszemizmusa Sztálin halála után sem szűnt meg. A pogromok őshazájában tovább éltek a sok száz éves hagyományok, ezekhez az idők folyamán politikai és stratégiai célok is társultak. A régi cárok törekvése, hogy Oroszország kijuthasson a meleg tengerekhez, változatlanul fennállt, ennek jegyében a Szovjetunió mindenképpen igyekezett elérni, hogy katonai erői megvéssék lábukat a közel-keleti térségben. A terv részeként minden segítséget megadtak az Izraellel leszámolni készülő arab országoknak, fegyverekkel és szakértők hadával támogatta őket.

Az 1967-es háború után a Szovjetunió az 1973-as „Ítéletnap háború”-ban is feltette a maga tétjét az arab kártyára. A korabeli szemleírók szerint az egyiptomi és a szíriai hadsereg felszerelésének 95 százalékát a Szovjetunió szállította, míg a másik oldalon az izraeli haditechnika több mint 60 százaléka az Egyesült Államokból származott. Tehát újfent az a helyzet állott elő, hogy a két hadviselő félén kívül a világ két legnagyobb fegyvergyártó ipara is megmérkőzött egymással.

A háború, ha nem is teljes, de vitathatatlan izraeli győzelemmel végződött. A támadó II. és III. egyiptomi hadsereget körülzárták, és csak az ENSZ által kikényszerített tűzszünet mentette meg őket a biztos pusztulástól, a szíriai haderőt szétverték, maradványait egészen Damaszkusz elővárosáig kergették. Ez a kudarc ismét megintatta a szovjet nemzetgazdaság egyik legfontosabb ágazatának számító fegyveripar pozícióját a nemzetközi piacokon.

– Ennek nyomán mennyire erősödtek fel a „Birodalom”-ban a zsidóellenes anticionista hangok? – kérdeztem egy szakértőtől.

– Semennyire.
– Hogy lehet ez?
– Úgy, hogy már nem volt hová emelkednie, mivel addig is magas fokon állott.

Az ügyben meghozott szovjet lépések sorozatát pontosan leképezte az „utánjátszó” Magyarország kormányzata is. Onnan kezdve, hogy 1948-ban betiltotta a cionista szervezeteket, számos aktivistáját börtönbe zárta, azon keresztül, hogy megszakította a diplomáciai kapcsolatokat Izraellel, egészen addig, hogy a kormány 1973-as hivatalos nyilatkozatában kijelentette:

„... Izrael arcátlan nyíltsággal készült a fegyveres ortvátadásra, végül is október 6-án újabb agressziót robbantott ki” – jöhlere az egész világ tudta, hogy az egyiptomi hadsereg indított támadást a Szezei-csatornán átkelve.

(A magyar vezetés csak néhány gazdaságilag előnyös kiskaput hagyott nyitva. Például élt azzal a lehetőséggel, hogy az egykori Steiner-féle zsidó nyomda héber betűkészlete és egyéb felszerelése megmaradt, ezer és ezer példányban nyomtak ki imakönyveket és exportálták őket Nyugatra – kemény valutáért.)

Felmerülhet a kérdés: mennyire volt elkérülhetetlen ebben a tekintetben is a szovjet példa szolgálai kötetése – valószínűleg kínálkoztak volna esélyre is hajlékonyabb, összetettebb kezelési formára is. Megemlíteném, hogy Románia mindvégig fenntartotta kapcsolatát Izraellel, és ily módon hatalmas politikai és gazdasági előnyökhöz jutott.

A magyar belügy egyértelmű szembenállásában a testület mélyről fakadó antiszemizmusa is közrejátszott – ez alól a testület zsidó származá-

sú tagjai sem számítottak kivételnek. Ez utóbbiak előítéleteit csak tovább táplálta, hogy mindenképpen jelezni akarták szembenállásukat ellenségükkel, a rendszerváltásra készülődő értelmiséggel, melynek vezetői között számos zsidó akadt: Kőszegtől Konrádon, Harasztin, Petőn át Kis Jánosig.

(Ez az ellentét szinte a megismétlődése volt annak a második világháború utáni konfliktusnak, mikor néhány hazatért munkaszolgálatos beállt az Államvédelmi Hatóság sorába, és letartóztatták vagy kilepítették azokat a zsidó kereskedőket, ügyvédeket, volt gyártulajdonosokat, akik esetleg mellettük szenvedtek a frontvonal aknamezőin vagy Auschwitzban. Ha értékelő párhuzamot vonnánk a háború utáni és a restaurációs Kádár-korabeli akciók végrehajtói között, kétségkívül az előbbiek javára találnánk több mentő körülményt. Őket a kiállt szenvedések: szülei, testvéreik, gyerekeik elvesztése motiválta. Meggyőződésüket következetesen vállalták, néhányan fegyvert is fogtak 1956-ban, míg a III. Főcsoportfőnökség egykori tagjai bukásukban még szellemi ellenállást sem tanúsítottak.)

A testületnek ez a buzgalma, mely gyakran túllihegésbe ment át, még 1975-ben is tartott, mikor engem, a határozat szövegét idézve „megbízható információk alapján cionista propaganda-szervezkedés, továbbá fellazító tevékenység gyanújával” titkos és szoros megfigyelés alá vontak.

Az ellenem felhozott vádak sorában a „fellazítással” hamar végezhetünk. Egyetlen konkrét formában vettem részt benne: a bécsi Grabenen működött egy könyvesbolt, ahol a betérő magyar turistáknak ingyen adtak néhány szovjet- és kommunistaellenes művet, ha jól emlékszem, 500 schillinges összeghatárig. Ez a lehetőséget minden bécsi látogatósmórnál igénybe vettem, de nem hiszem, hogy a belügy illetékesei erre gondoltak volna.

Ami a cionista kötődésemet illeti, ez a feltevés is alaptalan volt. Az Izraelbe való kivándorlás gondolata csak 1948-ig foglalkoztatott, utána fel sem merült bennem. 1957-ben nem tartottam távozó szüleimmel és testvéreimmel. Azt soha nem titkoltam, hogy minden közel-keleti háborúban Izraelnek drukoltam, de ezzel nem álltam egyedül, hasonló felfogást képviselt a magyar nem zsidó értelmiség nagy része is. Felfogták, hogy ez a harc alig áttételesen a Magyarországot megszállva tartó Szovjetunió ellen is folyik, sokan vélték úgy, hogy az izraeli példán fellelkesedve az erdélyi magyarok is képesek lehetnek rá, hogy megbirkózzanak a túlnyomó többségben lévő elnyomóikkal.

● Ez a szimpátia azonban csak érzelmi tényező volt, ennek alapján aligha lehetett volna sikeres eljárást indítani ellenem, konkrét adatokra is szükség lett volna hozzá. Az illetékes szervek lankadatlan buzgalommal keresték ezeket.

Távol álljon tőlem a dicsekvés; nem csak velem kapcsolatosan próbálkoztak. 2005 januárjában olvastam egy cikket, amelyben Kertész Péter újságíró közzétette egy titkos dosszié anyagát.

1973. október 23-án a III/III-I-c osztályú „K” ellenőrzés útján nyolc sokszorosított levél birtokába jutott – ezeket nyolc művészhez, közéleti személyiséghez, illetve művészhez övezgeihez kívánták eljuttatni. A levélben felhívást intéztek hozzájuk, hogy támogassák Izrael harcát – akkor még javában zajlott az „Ítéletnap háború” –, akadályozzák meg az arab népeknek nyújtandó támogatást. A kiáltványt a „Magyar Zsidó Önvédelmi Bizottság” írta alá, a levél feladójaként egy nem azonosítható egyén szerepelt.

A nyomozás beindult, kiderült, hogy a címzetek valamennyien ismert személyek, Abody Bélától, Bessenyei Ferencen át Straub F. Brúnóig, a későbbi köztársasági elnökig. Címüket feltehetőleg a telefonkönyvből írták ki, illetve a színházukba küldték. Mindannyiukat gyanún felül állónak minősítették, közülük csak egy akadt fenn a rostán; a 6-os szám alatt felsorolt Sásdi Sándor író, 1165 Bp., Mátyásföld, László utca 9/a szám alatti lakos.

Egyszerű paraszti ésszel azt gondolhatnánk: mindenki tehet róla, hogy milyen levelet ír, de azért nem felelős, hogy milyen levelet kap, de a magyar elhárítás felülbíráta ezt a primitív logikát:

„...Sásdira vonatkozólag az elhárítás olyan adatokkal rendelkezett, amelyek alapján megállapítható, hogy a nevezett cionista nézeteket valló személy. Izraelbe kéziratokat juttat ki, és azok az 'Új Kelet' című cionista újságban jelentek meg. A Héber Írószövetség – egy legközelebbi kiutazása során – 'Herzel-díjjal' akarja kitüntetni. Rokonainak írt leveleiben aggódását fejezi ki az arab-izraeli háború miatt, és Izrael 'igazi hazájának' nevezi...”

A következőkben megkapjuk a levélírás és a levélfogadás jelenségének igazi marxista magyarázatát.

(Folytatjuk)

TANÉVNYITÓ ÜRÜGYÉN

Levél minden érintetthez

(Folytatás az 1. oldalról)

Az igazgató se tudta (vagy csak nem akarta elárulni?), hogy végül is hívtak-e fiatal tanárokat a nyugdíjasok helyett... Vagy összevonják az osztályokat, és kevesebb tanár lesz? Azt mondta az igazgató, hogy nem ő dönti el, hanem az önkormányzat, ahol mindig nagy dulakodás folyik a pénzért! Meg azt is mondta, hogy még azok se tudják, mit akarnak, mert attól függ, megkapják-e azt a keretet, amiből az iskolákat fenntartják...

Voltam külföldön, láttam egy tutira penge zsebszámológépet, meg is akartam venni, jó lesz majd matekórára – aztán mégse vettem meg, mert az érettségizők azt mondták, nem kellett számolni... Hosszú szövegeket kellett végigolvasni, és a végén bekarikáznai, hogy hány éves a kapitány, mínusz gyök kettőször pi, negyvenhat vagy logaritmus háromszázharminchárom... Állítólag volt százalékszámítás is, a földrajz vizsgán, de ott senkinél nem volt számológép, szerencsére ott is csak karikázni meg tippelni kellett... Az érettségim meg a számítógépet bújta a tanárok a vizsgabiztosokkal, mert a gép nem vette be az adatokat, aztán rohagáltak a rendszergazdához, aki meg a központi telefonálattal, hogy mi baja a szoftvernek... A tanárok meg csak böngésztek egyfolytában a pontozási útmutatókat, és senkiről sem tudták, hányast fog kapni... Bement hat ember 8-kor, és 2-kor jött ki az első, az is tiszta ideg volt, a másik meg a várakozás közben mindig majdnem elaludt, odaültették a fal mellé, hogy el ne dőljön...

Lehet, hogy az idén nem is veszem meg a tankönyveket, úgysem abból tanulunk, meg úgysem azt kérdezik, amit tanulunk – úgyis rohad drága... A felvételre persze kellene tanulni, mert csak az emelt szintűeknek van esélyük, a csillagos ötösöknek két felsőfokú nyelvvizsgával... Na jó, hagyjuk, ezt nem nekem találták ki. Állítólag valamelyik karon vagy szakon még az sem volt elég, ha az illetőnek már doktori diplomája is volt! Mindegy, szóval a pénz inkább magántanára kellene, a sulit majd csak meglesz közben.

Kedves Főiskolások, Egyetemisták!

Sikerült tanulnotok a nyáron? Folytatjátok a tavalyi szakot? Bevált a választásotok, erre gondoltatok? Vagy jobb lenne egy másikat elkezdeni? Esetleg egy évet kihagyni, és azalatt inkább pénzt keresni a következő évhöz? Vagy a szüleit nyögik a költségeket?

Vagy a pénz meg is lenne, nem az a gond, hanem, hogy nincs kivel együtt tanulni... Alig ment át valaki az év végi vizsgán, az egyiknek persze könnyű volt, ebben a szakmában dolgozik, a másiknak szerintem csak szerencséje volt, lényeg, hogy senkitől sem lehet jegyzetet kérni, a többieké meg ugyanolyan használhatatlan, mint az enyém... Az a baj, hogy totál nem érdekel ez a tárgy, hülye voltam, hogy fölvettem – megpróbálom kihúzni, állítólag aki szépen kéri, annak kihúzzák...

Nem, kihagyni nem akarok,

mert ugrik az ösztöndíj! Az idén csak könnyű tárgyakat veszek föl, amiből nem kell tanulni, csak házi dolgozat van, azt majd megírom valakivel. Különben is, annál jobb, minél tovább tart, úgysem a diplomámmal fogok pénzt keresni, úgyhogy végül is nem sürgős! Inkább nyelvvizsgát kellene szerezni minél előbb, és persze egy magántanárt, csak ezek a nyelvtanárok baromi drágák. Meg a nyelv sem érdekel igazán, csak az is kell a diplomához. Azért, hogy majd ha egy francia ügyfelet kell eligazítanom, meg tudjam neki mondani angolul, hogy sajnos nem tudok franciául.

Kedves Pedagógusok!

Nektek mit is mondhatnék? Az a legjobb az egészben, hogy már nem a mi tanulmányainkról van szó, mi még a normális időszakban tanulhattunk. Iskolába jártunk, az iskolában tanultunk, a tanárok tanítottak, számonkértek, osztályoztak; aki jó volt, hamarabb jutott előre, aki gyenge volt, később. A továbbtanulás is világosabb volt, nem harminc helyre jelentkeztünk, csak egyre vagy kettőre. Aki orvos akart lenni, az az orvosira, aki mérnök, az a műszakira, aki közgazdász, a Közgázra ment, tanárok az ELTE-re, és így tovább, ki-ki a pályaválasztása szerint. És érdekes módon aki bejutott, el is végezte, utána pedig dolgozni ment. Hol van ez a normális világ ma már???

Megnézték a nyár folyamán, nem hordják-e el titokban a helyéről az iskolákat? Nehogy csak hűlt helyét találja a munkahelyednek, amikor az alakuló értekezletre mész!

Hány új gyereket vettek fel? Hány új osztályt indíthatok? Megmaradtak az álláshe-lyek? Vigyázz, nem vagy még 65? Mondta valaki, hogy mégis kellesz az idén is? Nem változott meg a tanterv, ugyanannyi a tantárgy óraszám, mint eddig volt? Egyáltalán, megvan még a tantárgyad? Nem szervezték át a tantárgyadat három másik tárggyal együtt „környezetbarátság” tantárggyá? Nem mondták tavaly év végén, hogy az idei évtől nem az iskolában fogunk tanítani, hanem a városzé-lyi üzletház parkolójában? És hogy csak azok a tanárok maradnak az iskolaépületben, akik számítógépbe viszik a tanulók és a tanárok adatait, fényképét és életrajzát? Aztán majd cserélünk, amikor azok lesznek bent, akik a minőségbiztosítási dokumentációt költöztetik át a tor-nateremből kialakított raktárba; utánuk pedig azok, akik az ok-tóberre ígért, decemberben elkészülő, februárban kipo- stázott új rendelet szerint új pedagó-giai programot írnak.

És lesz majd egy hónap, amikor a gyerekeket nem hívjuk be (vagy ki, lényeg, hogy otthon maradnak), mert minden pedagógus gőzövel töltögeti az internetről a tavalyi blamázs

után tovább rontott új érettségi filozófiát és követelményeket, és elkészíti hozzá a saját új feladatsorait, a feladatok új kérdéssorait, a kérdések megoldását és a megoldások új pontozását, és a pontozásokhoz tartozó magyarázatokat, a tanulói, a tanári és az elnöki példányt, meg egyet az igazgatónak, meg egyet a munkaközösség-vezetőnek, meg az önkormányzatnak, meg az OKÉV-nek, és egyet titokban a gondnoknak is, mert az ő fia is idén fog érettségizni, és a gondnokkal ajánlatos jó viszonyban lenni.

Aztán amíg a gyerekek ugyancsak töltögetik az internetről a tanulmányokat és mintafeladatokat (reméljük, kitalálják, hogyan kell megoldani), mi, pedagógusok sorban elvégezzük a tavaly felmerült további igényekkel tovább bonyolított érettségi szoftver használatához szükséges új tanfolyamot – először csak elvben, aztán még egyszer, amikor már talán működni is fog a szerver gép, harmadszor pedig amikor kiderül, hogy amit eddig mondtak, ahelyett mit is kell majd ténylegesen csinálni.

Aztán mindegy, melyik iskola mit végzett el a gyerekeivel a tanév során, év végén úgyis mindenki csak az érettségiről, nyáron pedig a felvételiről fog beszélni. Ami egyik se rajtunk múlik. Úgyhogy csak fel a fej-vel, nem kell mellre szívni, take it easy...

Kedves Oktatási Miniszter!

Reméljük, jól szolgál a kedves egészsége. Reméljük, nem viselték meg túlságosan a nyár folyamán zajlott különféle felháborodások, petíciók és viták. Mi, pedagógusok plusz Vekerdy Tamás gyermekszakértő, közösen könyörgünk, nehogy lemondjon!

Kérjük, ne kutassa tovább az érettségi botrány felelőseit. Kérjük, ne hibáztassa a félrevezető tájékoztatások felelőseit, a rosszul kitalált rendszer megal- kotóit, a tanári pályát már régen nem gyakorló saját tanácsadóit!

Ne mozdítson el senkit, ne szervezzen át semmit! Amennyire erejéből telik, lehetőleg a teljes tanév során, az Isten szerelmére, egyáltalán ne csináljon semmit!

Előre is köszönjük! Boldog, eredményes, sikeres tanévet mindenkinek!

Botta Melinda

Érvénytelen a KB döntéseit felfüggesztő végzés

A Fővárosi Bíróság hatályon kívül helyezte korábbi végzését, amellyel felfüggesztette a Központi Bizottság határozatait a kizárásokról és a kongresszusról. A Munkáspárt a bírósági határozatot lapzártánkor, augusztus 30-án kapta kézhez.

Mint ismeretes, a Vajnai-Frantanolo páros még tavaszszal indított pert a Munkáspárt ellen. Az első – és eddig egyetlen – tárgyalás az ügyben 2005. június 8-án volt. Az eljáró bíróság első fokon a Munkáspártot elmarasztaló döntést hozott, amely ellen fellebbezést nyújtottunk be a Fővárosi Ítéltáblához. Erre mondtuk, hogy várjuk ki a végét, várjuk meg a másodfokú ítéletet – ez a bírósági rend. Mint ahogy a párt józan gondolkodású többsége számára az is világos, hogy jogi ítélet bármilyen szülehet, de politikai és

erkölcsi igazságot a bíróság nem oszthat.

Az elmúlt hetekben Vajnai Attila úton-útfélen azt hirdette, jogerős végzés van a kezében, ő ismét párttag és alelnök, s érvénytelen a csepeli kongresszusunk is. E mögött pedig semmi más nem állt, mint az illető bíró jogilag hibás lépése. Miről van szó?

A bíróság Vajnaiék kérésére, még a tárgyalás előtt úgynevezett „felfüggesztő” határozatot is hozott a kizárás és a kongresszus ügyében. Erről mondtuk azt, hogy különösen példátlan, hiszen ilyen esz- közzel egyetlen politikai párt

esetében sem élt még magyar bíróság. Ez ellen a külön döntés ellen külön fellebbezni lehetett, s ez a rendes határidőn belül meg is tettük. Az eljáró bíró ennek ellenére – a Munkáspárt fellebbezését figyelmen kívül hagyva – „jogerőre emelte” ezt a korábbi döntését. Nos, ezt a papírt lobogtatta Vajnai mindenütt, amerre járt, no meg a sajtónak.

A nyilvánvaló törvényszer- tessé szembeni panasunkra a Fővárosi Bíróság most ezt a korábbi hibás felfüggesztő döntését hatályon kívül helyezte. A mostani helyzet lényege tehát az, hogy a Központi Bizottság minden eddigi döntése érvényben van. Jogilag is érvényben van addig is, amíg a másodfokú bíróság a végleges ítéletét meg- hozza.

Jud–Rome Fesztivál 2005

Telesi László, a roma ügyekért felelős politikai államtitkár védnökségével augusztus 29. és szeptember 4. között a roma és a zsidó művészetet bemutató, közös rendezvények lesznek Budapesten. A szervezők az Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztériumban (ICSSZEM) tartott sajtótér- tekezleten ismertették a programsorozat fontosabb eseményeit.

Boros Máttyás, az ICSSZEM munkatársa, a fesztivál koordinátora elmondta, hogy a *holokauszta zsidókat és a romákat egyaránt sújtotta*. Ez az első alkalom a zsidó és roma kultúra együttes bemutatkozására Magyarországon. A Zsidó Nyári Fesztiválhoz kapcsolódó rendezvényekkel hangsúlyozni kívánják „a rasszizmus és az antiszemitizmus elleni közös fel- lépés fontosságát is”. Boros szerint a cigányság érzelmeinek a kifejezésére a zene az egyik legfontosabb eszköz.

Telesi László államtitkár (ICSSZEM) a *sokszínűség jelentőségét* említette. Az államtitkár szerint a rendezvény üze- netet jelent a többségi társadalom felé, és a kultúrának a *hid szerepét kell betöltenie* a különböző etnikumok között. A MAZSIHISZ képviselőjében Lazarovics Ernő azt hangsú- lyozta, hogy a fesztiválra a *fel- szabadulás 60. és a deportálá-*

sok 61. évfordulóján kerül sor, ami a közös sorsra emlékeztet. A roma és a zsidó művészek alkotásai a magyar kultúrát is gazdagítják.

Augusztus 30-án a Dohány utcai zsinagógában tartották a „roma virtuózok” kamarazene- karának a koncertjét, amelyen Dániel Grossmann karmester (Németország) vezényelt, a sztárvendég pedig Andrea Duka Löwestein hegedűmű- vész (Németország) volt. A zene- akadémiát végzett, fiatal roma zenészekből álló zenekar 1990-ben alakult, és új színt jelent a kamarazenekek válto- zatos palettáján. Szeptember elsején kerül sor a Fészek Mű- vész Klubban Egri János jazz együttesének a műsorára, amelyen fellép Szőke Nikolett roma- származású énekesnő is, aki a 2005. évi montreux-i jazzver- senyen első helyezést ért el. Szeptember 2-án 18 órakor a Fészekben a népszerű Bihari

János cigányzenekar lép fel. Előtte 15 órakor a Zeneakadé- mián *író-olvasó találkozó*t ren- deznek, amelyen Rostás Farkas György, József Attila-díjas költő beszél munkásságáról. Ros- tás Farkas fordította cigány nyelvre az irodalmi Nobel-díj- jal kitüntetett Kertész Imre „Sorstalanság” című könyvét is. A szponzorok támogatása lehetővé tette, hogy a Fészekben és a Zeneakadémián tartan- dó kulturális programokra nincs belépődíj.

A Roma Art Galéria és a Micve Zsidó Kulturális Egyesü- let tizennégy, többségében fia- tal képzőművésznek illetve fotóművésznek az alkotásai is a Fészek Művész Klubban lát- hatók. A Fészek éttermében rendezik a *roma ételek parádé- ját* is, ahol esténként a Bihari János koncert-cigányzenekar muzsikál.

Reméljük, hogy a „Jud– Rome” elnevezésű, a másság értékeit bemutató fesztivál nem pusztán a jóakarató emberek kísérlete marad, hanem rend- szeres és egyre változatosabb kulturális seregszemlévé válik.

– Tudósítónktól

VESZTESÉGEINK

Bozóki Andrásné Kádár Ilona, aki 1998 óta volt a párt tagja, 69 éves korában elhunyt. *Szolnok, IV. alapszervezet*
Horváth Lajos, aki 1952 óta volt a párt tagja, 73 éves korában elhunyt. *Budapest, XIV/I. alapszervezet*

Dr. Toldy Józsefné, aki 1951 óta volt a párt tagja, 72 éves korában elhunyt. *Budapest, XIX/I. alapszervezet*
Horváth Ferenc, aki 1942 óta volt a párt tagja, 81 éves korában elhunyt. *Soproni alap- szervezet*

EMLÉKÜKET KEGYELETTEL MEGÓRIZZUK

Kitüntetések, papír- és fémpénzek, képeslapok, porcelánok adásvétele.
VERES ÉREMBOLT,
VII. ker. Izabella utca 37.
Tel.: 322-4799
H–P: 9–17 óráig.

A Szabadság

A Munkáspárt központi politikai hetilapja
Felelős szerkesztő: Szabados Judit
Szerkesztőség: 1082 Budapest VIII., Baross utca 61.
Telefon: 313-5420 (közvetlen); 334-1509/22 m. Telefax: 313-5423
Lapterjesztés: Szigeti Endréné, tel.: 334-1509/23 m.
A Szabadság e-mail címe: mp400@axelero.hu;
internet cím: www.aszabadsag.hu
Kiadja: a Progressio Kft., a kiadásért felelős: Vajda János igazgató
ISSN 0865-5146
Hírlapárúsítás formájában terjeszti a Lapker Rt. Budapesten és vidéken.
Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága,
1008 Budapest, VIII. ker., Orczy tér 1.
Előfizethető valamennyi postán, a kézbesítőknél, e-mailen:
hirlapelofizetes@posta.hu, faxon: (06-1) 303-3440.
További információ: 06 (80) 444-444.
Előfizetési díj: egy évre 5520 Ft, fél évre 2760 Ft,
negyedévre 1380 Ft, egy hónapra 460 Ft.
Szedés, törlesztés: Progressio Kft.
Nyomtatás: Apolló Kft. 1165 Budapest, Zsemlekes út 25.
Felelős vezető: Mózes Ferenc ügyvezető igazgató.